

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสลงสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

ลักษณพงษ์ กรุงไกรเพชร

กิตติ กรุงไกรเพชร

AQ 0086492

BK 0146077

26 พ.ค. 2555

เริ่มบริการ

- 9 ส.ค. 2555

303365

ผลงานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
งบประมาณเงินได้ประจำปีงบประมาณ 2554

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้การสนับสนุนงบประมาณ
ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ศาสตราจารย์เกียติคุณ นายแพทย์ศาสตร์ เสารณ์
นิสิตแพทย์รุ่นที่ 2 (ผู้ช่วยวิจัย) ได้แก่ นายกฤณณ์ รัศมี, นายณัตร เอี่ยมศิริกิจ, นายชญาณนท์
วงศ์ถือ, นางสาวญาณิศา เครื่อวัลย์, นางสาวธารทิพย์ ดีประمام, นายพงษ์นัตรภูมิ ต่อพงษ์พันธุ์,
นางสาวคลาย เอกวิชุล และนางสาวสุธิดรา ปานข้อย ขอบคุณเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานวิจัยของ
คณะแพทยศาสตร์ และนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยสำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

ลักษณพ กรุงไกรเพชร

กิตติ กรุงไกรเพชร

ชื่อผู้วิจัย:	ลักษณพาร	กรุงไกรเพชร
	กิตติ	กรุงไกรเพชร
ชื่อผู้ช่วยวิจัย	กฤษณ์วนน์	รัศมี
	ฉัตร	ເອີ່ມຄິດກິຈ
	ชญาณนท์	วงศ์ລືອ
	ญาณิศา	ເກົ່າວັລີ
	ธารทิพย์	ດີປະມາຜ
	พงษ์ฉัตรภูมิ	ຕ່ອພົງພັນທຸ
	ดลยา	ເອກວິຊກຸລ
	สุจitra	ປານຍ້ອຍ
ชื่อเรื่อง :	ปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา	
คำสำคัญ:	บุหรี่ ปัจจัยการสูบบุหรี่ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา	

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำนวน 453 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ สถิติที่ใช้เคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 20.84 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 69.30 ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออกร้อยละ 39.50 อาชีวอยู่กับบิดามารดา r้อยละ 69.30 พื้นฐานครอบครัวส่วนใหญ่ให้บิดามารดาอยู่ร่วมกันร้อยละ 79.70 ผู้อุปการะเดียวอยู่ส่วนใหญ่บิดามารดาอุปการะร้อยละ 80.40 รายรับต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาท ร้อยละ 43.05 รายจ่ายต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาทร้อยละ 51.20 เมื่อนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับผู้ที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่พบว่า เพศ การอยู่ร่วมกับครอบครัว รายจ่าย และความรู้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 9.27 และ มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ยกทคลองสูบร้อยละ 45.24 รองมาเมื่อความเครียดวิตกกังวลร้อยละ 33.33 ความถี่ในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่สูบทุกวันจำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันส่วนใหญ่ 2-5 บุหรี่ร้อยละ 45.23 ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่น้อยกว่า 100 บาทต่อเดือนร้อยละ 35.71 แหล่งของบุหรี่ที่ได้นำส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อร้อยละ 61.90 และส่วนใหญ่สูบแบบไม่มีห้องร้อยละ 38.10 โดยสถานที่ในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือเมืองไปเที่ยวกลางคืน/ดื่มสุรา ร้อยละ 35.90 สถานที่ที่ท่านมักจะสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือ สถานบันเทิงร้อยละ 35.90 ส่วนค่านความคิดเห็นพบว่า การสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจร้อยละ 83.33 และเห็นว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อกันรอบข้างร้อยละ 76.19

RESEARCHER	LUKSANAPORN	KRUNGKRAIPETCH
	KITTI	KRUNGKRAIPETCH
ASSIST. RESEARCHER:	KRISSANAWAT	RASAMEE
	CHAD	IAMSIRIKIJ
	CHAYANON	WONGLUE
	YANISA	KRUAWAN
	THANTIP	DEEPRAMAN
	PONGCHADPOOM	TORPONGPAN
	DOLAYA	EKWICHAKUL
	SUJITRA	PANYOY

TITLE: THE FACTOR THAT AFFECT SMOKING CIGARETTES BEHAVIOR OF BURAPHA UNIVERSITY UNDERGRADUATE.

KEYWORD: CIGARETTE, FACTOR AFFECTING, SMOKING BEHAVIOR,
BURAPHA UNIVERSITY UNDERGRADUATE

The research this time have the goal for studies the factor that affects smoking cigarettes behavior of Burapha University undergraduate , Chonburi province. 453 persons amounts were selected by systemic random sampling. The data was collected by questionnaires. The statistical analyses were percentage, mean, standard deviation and Chi-squares. The results presented that the mean age was 20.84 years. Most of undergraduate students were female 69.30 percentages. Most of their hometowns were in Eastern part of Thailand 39.50 percentages. Majority of them stayed with their parents 69.30 percentages and their parents living together were 79.70 percentages. Their patrons were parents mainly 80.40 percentages. Their income per month mostly ranged from 2,000-5,000 Baht 43.05 and percentages most of their expenses per month were 2,000-5,000 Baht. The statistical testing showed that there were relationships between smoking and sex, family cohabitations, expenses and knowledge ($p=.05$). Smoking rate of undergraduate students were 9.27 percentages and the most reasons of initiate smoking were trying to smoke 45.25 percentages and stress 33.33 percentages. Most of them used filter tip cigarettes and smoked everyday. The average smoking consumption was 2-5 rolls per day 45.23 percentages. They spent <100 baht per month for smoking 35.71 percentages. They usually smoked in the place of amusement 35.29 percentages. Majority of them bought cigarettes from convenience stores 61.90 percentages and under branded independence 38.10. percentages. Main of occasions for smoking was nightlife or drinking 35.90 percentages. In the attitude views; 88.33 percentages agreed with smoking risk of respiratory diseases and 76.19 percentages acceded that smoking had the bad affects to persons who at around.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	4
สารบัญ	5
สารบัญตาราง	6
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
กรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
บุหรี่	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
รูปแบบการวิจัย	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	22
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	23
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ข้อมูลทั่วไป	24
ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่กับไม่สูบบุหรี่	27
ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ที่สูบบุหรี่	31
ข้อมูลแสดงความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่	34
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
ผลการวิจัย	36
อภิปรายผลการวิจัย	38
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	40
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	43
ประวัติย่อผู้วิจัย	56

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	จำนวนและอัตราเรือของผู้สูบน้ำหรือเป็นประจำ	8
ตารางที่ 2	เพศและอายุเฉลี่ยของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	25
ตารางที่ 3	ภูมิลำเนาเดิมของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	25
ตารางที่ 4	ภูมิลำเนาก่อนเข้ามายังมหาวิทยาลัยของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	26
ตารางที่ 5	ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	26
ตารางที่ 6	พื้นฐานครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	26
ตารางที่ 7	ผู้อุปการะเลี้ยงดูของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	27
ตารางที่ 8	รายรับต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	27
ตารางที่ 9	แสดงรายจ่ายต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย	27
ตารางที่ 10	เพศของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือไม่สูบน้ำหรือ	28
ตารางที่ 11	อายุของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือไม่สูบน้ำหรือ	28
ตารางที่ 12	ภูมิลำเนาเดิมของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	29
ตารางที่ 13	การอยู่ร่วมกับครอบครัวของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	29
ตารางที่ 14	พื้นฐานทางครอบครัวของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	30
ตารางที่ 15	ผู้อุปการะเลี้ยงดูของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	30
ตารางที่ 16	รายรับของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	30
ตารางที่ 17	แสดงรายจ่ายของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	31
ตารางที่ 18	แสดงความรู้เกี่ยวกับน้ำหรือของนิสิตแยกเป็นกลุ่มสูบน้ำหรือและไม่สูบน้ำหรือ	31
ตารางที่ 19	สาเหตุที่เริ่มน้ำหรือของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	32
ตารางที่ 20	จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	32
ตารางที่ 21	ความดีในการสูบน้ำหรือของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	33
ตารางที่ 22	ค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำหรือต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	33
ตารางที่ 23	ยื่ห้องน้ำหรือที่สูบของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการสูบน้ำหรือ	34
ตารางที่ 24	แหล่งของน้ำหรือที่ได้มาของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	34
ตารางที่ 25	โอกาสในการสูบน้ำหรือของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบน้ำหรือ	34
ตารางที่ 26	สถานที่ที่นิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่มักจะสูบบุหรือ	35
ตารางที่ 27	ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจได้หรือไม่	35
ตารางที่ 28	ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างหรือไม่	35

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตพบว่าต้นกำเนิดบุหรี่มีมาจากการอินเดียนแดงซึ่งเป็นชนพื้นเมืองในทวีปอเมริกา ได้เริ่มต้นใช้ยาสูบเป็นพวกร鄂โดยปลูกยาสูบเพื่อใช้เป็นยาและนำมาสูบในพิธีกรรมต่างๆ ใน พ.ศ. 2035 เริ่มมีการรู้จักนำเอาใบไม้ชนิดหนึ่งมา wan และไฟดุดกวน ต่อมา พ.ศ. 2091 มีการปลูกยาสูบในราชอาณาจักรเป็นอาณาจักรของโปรตุเกสในทวีปอเมริกาได้ เพื่อเป็นสินค้าส่งออก เป็นผลให้ยาสูบแพร่หลายเข้าไปในประเทศหลายๆ ประเทศ ทางยุโรป ซึ่งเริ่มมีการปลูกเพื่อส่งออกอีกมาก ส่วนการแพร่ของยาสูบในประเทศไทย เริ่มมีการใช้ยาสูบตั้งแต่สมัยอยุธยาแล้ว โดยมีหลักฐานจากจดหมายเหตุของ เมอร์ซิโอร์ เดอลากูเบร (Monsieur De La Loube're) อัคราชฎุ์ฝรั่งเศสที่เดินทางมาเมืองไทย กล่าวว่า คนไทยชอบใช้ยาสูบอย่างจุนหั้งผู้ชายและผู้หญิง โดยได้ยาสูบมาจากเมืองมะนิลา ในหมู่เกาะฟิลิปปินส์ จากประเทศจีน และที่ปลูกในประเทศไทย ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าสิงหนาทราชครุณคุณที่ได้ทรงประดิษฐ์บุหรี่กันปีนี้ เพื่อสูบควันและอมยาบบุหรี่มากพร้อมกัน ครั้นถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการผลิตบุหรี่ปีนี้โดยบริษัทที่มีชื่อวังกฤษเป็นเจ้าของ ได้เปิดดำเนินการเป็นบริษัทแรกใน พ.ศ. 2460 การผลิตบุหรี่ในระยะแรกจะมวนด้วยมือ ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมหามงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการนำเครื่องจักรเข้ามายังประเทศไทยเยอรมนี และทำการผลิตบุหรี่อุตสาหกรรมจำนวนมาก นำเข้ามาขายทั่วประเทศ จนกระทั่งใน พ.ศ. 2482 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้จัดตั้งโรงพยาบาลราชวิถี สำหรับรักษาผู้ป่วยบุหรี่ในประเทศไทย จำนวน 1,300 ล้านคน จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวันมีมากกว่า 15,000 ล้านมวน โดยกว่าครึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 54.5 ของผู้สูบบุหรี่ทั้งหมดอยู่ในอาเซียน รองลงมาคือ อัฟริกา และประเทศตะวันออกกลางมีร้อยละ 11.8 ยุโรปตอนกลางและยุโรปตะวันออกมีร้อยละ 10.8 ยุโรปตะวันตกมีร้อยละ 9.3 ลาตินอเมริกาและหมู่เกาะแคริบเบียนมีร้อยละ 8.9 และอเมริกาเหนือมีร้อยละ 4.6 ผู้ที่เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่มีปีละประมาณ 5 ล้านคน ในจำนวนนี้ประมาณครึ่งหนึ่งอยู่ในประเทศไทย จำนวน 2.5 ล้านคน จำนวนผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่จะเพิ่มขึ้นเป็นปีละประมาณ 10 ล้านคนจากสถานการณ์การสูบบุหรี่ทั่วโลกดังกล่าว จะทำให้ครึ่งหนึ่งของผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกในขณะนี้ (ที่มีประมาณ 650 ล้านคน) เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ในอนาคต โดยครึ่งหนึ่งจะเสียชีวิตในช่วงวัยทำงาน ซึ่งเป็นการสูญเสียชีวิตก่อนวัยอันควรเป็นเวลาถึง 20-25 ปี

สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประเทศไทยจากสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรมาแล้วทั้งสิ้น 12 ครั้ง โดยได้สำรวจครั้งแรกเมื่อปี 2519 และต่อมาได้สำรวจในปี 2524 2529 2531 2534 2536 2539 2542 2544-2546 2547 และ 2549 จากข้อมูลสถิติในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า อัตรา

การสูบบุหรี่ของประชากรไทยมีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2519 พบร่วมกันว่า ประชากรที่สูบบุหรี่มีอัตราเรือยละ 30.1 และลดลงเหลือร้อยละ 17.5 ในปี 2549 ทั้งชายและหญิงมีอัตราเรือยละลดลงเช่นเดียวกัน

ตาราง 1 จำนวนและอัตราเรือยละของผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ

ปีสำรวจ	จำนวนผู้สูบบุหรี่ เป็นประจำ(พันคน)	อัตราเรือยละ		
		รวม	ชาย	หญิง
2519 ^{1/}	8,629.5	30.1	54.7	6.1
2524 ^{1/}	9,759.2	27.8	51.2	4.4
2529 ^{1/}	10,377.0	26.4	48.8	4.1
2531 ^{2/}	10,109.9	25.0	46.6	3.5
2534 ^{2/}	11,402.1	26.3	48.9	3.8
2536 ^{2/}	10,406.2	22.8	43.2	2.5
2539 ^{2/}	11,254.3	23.5	44.6	2.5
2542 ^{2/}	10,230.6	20.5	38.9	2.4
2544 ^{2/}	10,551.2	20.6	39.3	2.2
2547 ^{2/}	9,631.9	17.9	34.1	1.9
2549 ^{2/}	9,541.1	17.5	34.0	1.9

หมายเหตุ : 1/ ผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ ที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป

2/ ผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ ที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไป⁽²⁾

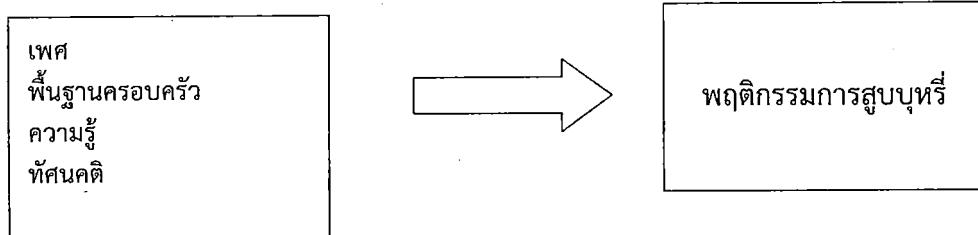
สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร ปี 2550 เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้สูบบุหรี่และผู้ดื่มสุรา อายุที่เริ่มสูบและดื่ม ประเภทของบุหรี่ที่สูบและสุราที่ดื่ม ตลอดจนลักษณะทางประชากรของผู้ที่สูบและดื่ม โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 เดือน (กรกฎาคม - กันยายน 2550) จากครัวเรือนตัวอย่างในทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งในเขตและนอกเขตเทศบาล ประมาณ 80,000 ครัวเรือน ซึ่งสรุปผลสำคัญจากการสำรวจได้ดังนี้ ประเทศไทย อายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 51.2 ล้านคน เป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 10.8 ล้านคน หรือร้อยละ 21.2 ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้สูบเป็นประจำร้อยละ 18.5 สูบนาน ๆ ครั้งร้อยละ 2.7 อายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบ คือ 18.5 ปี จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ย 10.3 มวนต่อวัน คนกลุ่มวัยทำงาน (25 - 59 ปี) มีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 21.0 ซึ่งเป็นกลุ่มที่สูบมากกว่าคนกลุ่มวัยอื่น และกลุ่มเยาวชน (15 - 24 ปี) มีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 12.1 ผู้ชายสูบบุหรี่มากกว่าผู้หญิง ประมาณ 22 เท่า (ผู้ชายร้อยละ 41.7 ผู้หญิงร้อยละ 1.9) แนวโน้มการสูบบุหรี่ของประชากรไทยโดยรวมมีอัตราลดลงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 18.9 ในปี 2549 เป็นร้อยละ 18.5 ในปี

2550⁽³⁾ มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งที่มีความเสี่ยงต่อการสูบบุหรี่อีกทั้งนิสิตที่เข้ามาศึกษานั้นก็มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน ฐานะครอบครัว หรือ สิ่งที่ได้รับการปลูกฝัง ทัศนคติต่างๆก็แตกต่างกัน ซึ่ง สิ่งต่างๆเหล่านี้ก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ รวมไปถึงมหาวิทยาลัยบูรพาที่อยู่ในเขต เมืองซึ่งจากสถิติมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ สูงกว่าเขตนอกเมือง อีกทั้งรอบๆมหาวิทยาลัย ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยว และมีสถานบันเทิงชั้นนำอยู่มากมาย ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นิสิตเกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ได้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัย อีกมากมายที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัย เช่น ความไม่รู้จริง อยากทดลอง เลียนแบบกลุ่ม เพื่อน ตารางนักแสดง ซึ่งการสูบบุหรี่นั้นนำมาซึ่งปัญหาสุขภาพร่างกาย ของตนเอง และคนรอบข้าง ซึ่งได้รับ พิษจากควันบุหรี่อีกด้วย การจะแก้ปัญหาต่างๆเหล่านี้ต้องทราบถึง สาเหตุและปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดพฤติกรรม การสูบบุหรี่ อย่างแท้จริง ดังนั้นกลุ่มผู้วิจัยจึงทำการศึกษาถึงความชุกและปัจจัยที่ทำให้มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ รวมทั้งความรู้ ทัศนคติ ต่างๆที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ในการ แก้ปัญหาการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่

กรอบแนวคิด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา
2. นำปัจจัยที่ศึกษาได้ไปรณรงค์ลดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา

ขอบเขตของการวิจัย

นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน จ.ชลบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปี จำนวน 453 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุหรี่

"บุหรี่" เป็นสารสเปติดที่มีผู้สูบติดมากที่สุด เพราะในบุหรี่แต่ละมวนจะมี "นิโคติน" ที่ทำให้ผู้สูบสามารถสเปติดได้ตลอดทั้งวัน ยกเว้นเวลานอนหลับ ล่าสุด องค์การอนามัยโลก(WHO) รายงานสถานการณ์การสูบบุหรี่ของโลก ปัจจุบันเท่ากับ 1 ใน 3 ของประชากรที่เป็นผู้สูบ และคาดว่าในอีก 20-30 ปีข้างหน้า จำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกจะเพิ่มขึ้น ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา ในปี 2547 รายงานของกระทรวงสาธารณสุขสรุปเมริการะบุว่า บุหรี่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่างๆ 36 ชนิด คือ โรคมะเร็ง 10 ชนิด โรคทางเดินหายใจ 4 ชนิด โรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ 11 ชนิด โรคเกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์ 4 ชนิด และโรคอื่นๆ อีก 6 ชนิด ขณะนี้ทั่วโลกมีผู้เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ปีละประมาณ 5 ล้านคน หรือวันละ 13,000 คน และหากสถานการณ์ยังเป็นเช่นนี้ คาดว่าในปี 2563-2573 จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคจากการสูบบุหรี่จะเพิ่มเป็น 10 ล้านคน/ปี ซึ่งสัดส่วนการเสียชีวิตนี้จำนวนครึ่งหนึ่ง คือ ผู้ที่กำลังสูบบุหรี่อยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพบว่าการเจ็บป่วยจากการสูบบุหรี่ เป็นภาระโรคอันดับที่ 2 ของคนไทย รองจากโรคเอดส์ ปัจจุบันคนไทยเสียชีวิตด้วยโรคจากการสูบบุหรี่ปีละ 52,000 คน หรือวันละ 142 คน หรือชั่วโมงละ 6 คน⁽⁴⁾

โรคจากการสูบบุหรี่ เช่น โรคถุงลมโป่งพอง โรคถุงลมโป่งพองเป็นโรคที่เนื้อปอดค่ออย่าง เสื่อมสมรรถภาพจากการได้รับควันบุหรี่ ตามปกติแล้ว พื้นที่ในปอดจะมีถุงลมเล็กๆ กระจายอยู่เต็มทั่วปอดเพื่อทำหน้าที่รับออกซิเจนเข้าสู่ร่ายกาย สารในโตรเจนไดออกไซด์ในควันบุหรี่ จะทำลายเนื้อเยื่อในปอดและถุงลมให้ถูกทำลาย น้อย และรวมตัวกลายเป็นถุงลมที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเกิดโรคถุงลมโป่งพอง มีผลทำให้พื้นที่ผิดเนื้อเยื่อร้ายในปอดซึ่งเป็นที่รับออกซิเจนเข้าสู่ร่ายกายไม่เพียงพอ โรคถุงลมโป่งพองนี้ในระยะท้ายๆ ของโรคจะทำให้ผู้ป่วยมานามากเนื่องจากเหนื่อยจนทำอะไรไม่ได้ จากรายงานการศึกษาพบว่า ร้อยละ 70 ของผู้ป่วยที่อาการอยู่ในระยะสุดท้ายจะตายภายใน 10 ปี โดยมีอาการเหนื่อยหอบตลอดเวลาจนกว่าจะเสียชีวิต

โรคหัวใจ การสูบบุหรี่ เป็นสาเหตุของโรคหัวใจที่ป้องกันได้ที่สำคัญที่สุดเมื่อเทียบกับสาเหตุของโรคหัวใจ อื่นๆ เช่น ไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ซึ่งถ้วนเกิดจากการรับพันธุ์มนุษย์ โรคหัวใจเป็นสาเหตุการณ์เสียชีวิตอันดับหนึ่งของคนไทย โดยส่วนใหญ่เป็นโรคเส้นเลือดหัวใจตีบ ซึ่งการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุสำคัญ สารพิษในควันบุหรี่ที่ทำให้เกิดโรคหัวใจ ได้แก่ นิโคติน และกีชาคาร์บอนมอนอกไซด์ โดยการสูบบุหรี่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหลอดเลือดหัวใจร่างกาย รูหอดอดเลือดต่างๆ ตีบลง ทำให้หลอดผ่านได้น้อยจนเกิดการตีบตันของเส้นเลือด เป็นอุปสรรคต่อการนำเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่างๆ จึงทำให้เกิดโรคเส้นเลือดหัวใจตีบหรือ

โรคหัวใจขาดเลือดได้ เมื่อเลือดตีบจนมีผลทำให้เลือดไม่สามารถไปเลี้ยงหัวใจได้จะทำให้เกิดอาการจุกเสียด เจ็บหน้าอกและถึงขึ้นทำให้หัวใจวายได้ที่สุด

โรคมะเร็งปอด การเกิดโรคมะเร็งปอดระยะแรกจะไม่มีอาการ เมื่อไรที่มีอาการแสดงว่าโรคเป็น มากแล้ว อาการที่พบคือ ไอเรื้อรัง ไอเสนหอบมีเลือดปน น้ำหนักลด อ่อนเพลีย มีไข้เล็กน้อย เจ็บหน้าอก ซึ่งเป็นอาการร่วมของโรคต่างๆ ได้หลายชนิด จึงมักทำให้ผู้ป่วยมีทางแพทย์ช้า และการ วินิจฉัยโรคล่าช้า สำหรับผู้ป่วยที่เป็น โรคมะเร็งปอดในระยะที่เป็นมากแล้ว จะมีอาการ ไอเป็นเลือด น้ำหนักลดอย่างรวดเร็ว ปวดกระดูกซี่โครงและไห ปลาร้าหรือสะบัก อาจมีอาการหอบเหนื่อย บวมบริเวณหน้า คอ แขน และอกส่วนบน กลืนอาหารลำบาก ไม่สามารถลิ้มปัสสาวะและอุจจาระได้ โดยเฉลี่ยผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งปอดจะมีชีวิตอยู่ได้หลังจากเริ่มมีอาการเป็นเวลา ประมาณ 6 เดือน หรือร้อยละ 80 จะเสียชีวิตภายใน 1 ปี และเมื่อว่าจะทำการรักษาอย่างดี ก็จะมีอัตราการรอดชีวิต เพียงร้อยละ 2-5 เท่านั้น ร้อยละ 90 ของมะเร็งปอดมีสาเหตุมาจากการสูบบุหรี่ ในผู้ที่ไม่สูบบุหรี่เป็นมะเร็งปอดนั้น พบว่า ร้อยละ 30 เป็นผลมาจากการที่ได้รับควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบโดยการที่สูบบุหรี่แล้วก่อให้เกิดโรคต่างๆ มาจาก สารพิษในบุหรี่ บุหรี่ 1 นวน ประกอบด้วย สารเคมีหลายร้อยชนิดที่ใช้ในการปุงแต่งกลิ่นและรส เมื่อเกิดการเผา ใหม่จะทำให้เกิดสารเคมีมากกว่า 4,000 ชนิด สารหล่ายร้อยชนิดมีผลต่อการทำงานของอวัยวะ ต่างๆ ในร่างกาย และกว่า 60 ชนิดเป็นสารก่อมะเร็งสารพิษที่สำคัญ ได้แก่ นิโคติน (Nicotine) มีลักษณะคล้ายน้ำมัน ไม่มีสี เป็นสาร ที่ทำให้เกิดการเสพติด และทำให้เกิดโรคหัวใจ ทาร์ (Tar) ประกอบด้วยสารหล่ายชนิด เป็นละอองเหลวเหนียวสี น้ำตาลคล้ายน้ำมันคิน สารก่อมะเร็งส่วนใหญ่จะอยู่ในสารทาร์นี้ การบอนมอนออกไซด์ (Carbonmonoxide) เป็น ก้าชนิดเดียวกับที่พ่นออกจากรถ ไอเสียรถยนต์ ก้านนี้จะขัดขวางการลำเลียงออกซิเจนของเม็ดเลือดแดง ทำให้ผู้ สูบบุหรี่ได้รับออกซิเจนน้อยลง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10-15 หัวใจต้องเต้นเร็วขึ้นและทำงานมากขึ้นทำให้หัวใจวาย⁽⁵⁾

สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้หัวใจรุนแรงสูบบุหรี่นั้น ครอบคลุมทั้งด้านกลุ่มปัจจัยเชิงจิตวิทยา ซึ่งเป็น ปัจจัยภายในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม เช่น ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และการปฏิบัติตามกันมา เป็นต้น และกลุ่มปัจจัยเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นที่สำคัญ คือ อิทธิพลของครอบครัว เช่น บรรยายกาศในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ เป็นต้น อิทธิพลของเพื่อนที่มีต่อการแสดงออกของ นักเรียนตามธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นที่สัมพันธ์กับเพื่อนมากกว่าครู อิทธิพลของสภาพแวดล้อมของชุมชนที่อยู่ อาศัย เช่น ต้นแบบพฤติกรรมของคนในชุมชน เป็นการปลูกฝังค่านิยมให้แก่นักเรียนวัยรุ่น ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการ เกิดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ จากการสำรวจพฤติกรรมมาการสูบบุหรี่ของคนไทย โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ.2539 พบว่าประมาณร้อยละ 80 ของผู้ที่สูบบุหรี่⁽⁶⁾

จากหนังสือตำราวิชาการสุขภาพการควบคุมการบริโภคยาสูบ สำหรับบุคคลากรและนักศึกษา วิชาชีพ สุขภาพ กล่าวถึง ข้อมูลจากองค์กรอนามัยโลกว่า ปัจจุบันมีผู้ที่สูบบุหรี่เป็นจำนวนประมาณ 1,100 ล้านคนคิดเป็น 1 ใน 3 ของประชากรโลก เป็นผู้ใหญ่มีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 29 หากแยกตามเพศแล้วพบว่าอัตราการสูบบุหรี่

ของชายเท่ากับร้อยละ 47 และผู้หญิงมีอัตราการสูบบุหรี่น้อยกว่าชายมากถึง ร้อยละ 12 โดยผู้ชายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก มีการสูบบุหรี่สูงมากถึงร้อยละ 59 และมีจำนวนคนสูบมากที่สุดคือ 401 ล้านคน ในขณะที่ผู้หญิงในยุโรปตะวันออกและเอเชียกลางสูบบุหรี่ถึงร้อยละ 26 แต่ผู้หญิงในเอเชียตะวันออกและแปซิฟิกสูบบุหรี่น้อยมากเพียงร้อยละ 4 เท่านั้น ในปี 2538 องค์การอนามัยโลกได้สำรวจพบว่าในประเทศไทยกำลังพัฒนามีจำนวนผู้ชายที่สูบบุหรี่มากกว่า ในประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว แต่สำหรับผู้หญิงนั้นในประเทศไทยที่กำลังพัฒนามีจำนวนผู้สูบบุหรี่น้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศที่ยากจนมีปริมาณการสูบบุหรี่ต่อคนต่อปี เพิ่มมากขึ้นกว่าประเทศที่ร่ำรวยและมีแนวโน้มผู้เสียชีวิตจากโรคที่เกิดการสูบบุหรี่สูงกว่า เช่น กันส่วนสถานการณ์การควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทยนี้ พบว่ามีอัตราการบริโภคบุหรี่ต่อปีเพิ่มขึ้นมากในช่วงปี พ.ศ. 2513-2538 แต่หลังจากนั้น อัตราการบริโภคบุหรี่ต่อปีก็ลดลง ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการประชาธิรัฐบัญญัติที่เกี่ยวข้องการควบคุมยาสูบ และมีการเข็นภาษีบุหรี่สรรพสามิตเป็นครั้งแรกด้วยเหตุผลทางสุขภาพ โดยจำนวนผู้สูบบุหรี่โดยภาพรวมลดลง โดยในปี พ.ศ. 2547 จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่ 9.63 ล้านคน ปริมาณการสูบบุหรี่แยกตามเพศนั้น เพศชายมีแนวโน้มลดลง แต่ในเพศหญิงนั้น ปริมาณสูบบุหรี่ต่ำกว่าเพศชายแต่ ปริมาณการสูบต่อวันเพิ่มขึ้น ปริมาณการสูบบุหรี่เฉลี่ยต่อคนต่อวันแยกตามกลุ่มอายุนั้นทุกกลุ่มอายุมีแนวโน้มลดลง โดยกลุ่มอายุ 15-18 ปี มีปริมาณการสูบเฉลี่ยน้อยกว่าทุกกลุ่มอายุและมีแนวโน้มลดลงมากที่สุด กลุ่มอายุ 19-24 ปี มีปริมาณการสูบเฉลี่ยน้อยกว่าเป็นอันดับ 2 และมีแนวโน้มลดลงเป็นอันดับ 2 ประชากรกลุ่มอายุน้อยมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการสูบมากกว่ากลุ่มอายุมาก เมื่อพิจารณาอัตราการสูบบุหรี่ เนพะประชากรวัยเรียน 2 กลุ่ม คือวัยมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุ 15-18 ปี และวัยอุดมศึกษา/วัยทำงาน อายุระหว่าง 19-24 ปี พบว่ากลุ่มวัยอุดมศึกษา/วัยทำงาน มีอัตราการสูบบุหรี่สูงกว่าวัยมัธยมศึกษาตอนปลายประมาณ 3 เท่า อายุที่เริ่มต้นสูบของประชากรไทยในทุกรอบการสำรวจมีค่าเท่ากับ 18 ปี โดยประชากรหญิงเริ่มต้นสูบเมื่ออายุ 21 ปี ส่วนประชากรชายมีอายุเฉลี่ยเมื่อเริ่มต้นสูบใกล้เคียงกับภาพรวมของทั้งประเทศคือ 18 ปี อัตราการสูบบุหรี่ของประชากร จำแนกตามภาคและเพศ (ปี 2534-3547) ประชากรชายและหญิงของทุกภาค มีอัตราการสูบบุหรี่ลดลง โดยชายภาคอีสาน และภาคใต้มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด ประชากรหญิง ในภาคเหนือมีอัตราการสูบสูงสุด นอกจากนี้ยังกล่าวถึงว่า โดยเฉลี่ยแล้วการสูบบุหรี่ 1 วนจะได้นิโคตินประมาณ 1 มิลลิกรัม/วน นิโคตินจะกระจายไปยังสมองอย่างรวดเร็ว โดยระดับจะสูงสุดภายใน 10 วินาที และฤทธิ์ของนิโคติน จะหมดไปในเวลา 2-3 นาที ด้วยเหตุนี้ในผู้ที่ติดบุหรี่จึงต้องสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่องเพื่อคงผลของนิโคตินและป้องกันการขาดยา นิโคตินมีฤทธิ์เป็นทั้งสารกระตุ้น และสารกล่อมประสาท ฤทธิ์กระตุ้นเกิดจากการที่ต่อมหมากไต ถูกกระตุ้นและหลัง epinephrine ออกมามีผลกระตุ้นการทำงานของระบบต่างๆ ในร่างกาย เพิ่มปริมาณกลูโคสในเลือด เพิ่มอัตราการหายใจ การเต้นของหัวใจ และความดันโลหิต ในขณะเดียวกันนิโคตินสามารถยับยั้งการหลั่ง insulin จากตับอ่อน ผลคือผู้ที่สูบบุหรี่ มักมีระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่าคนปกติ นิโคตินออกฤทธิ์ต่อสมองหลายส่วน โดยที่ทำให้เป็นสารเสพติดนั้น เนื่องจาก นิโคตินออกฤทธิ์ต่อสมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสุขหรือความพึงพอใจ ด้วยการเพิ่ม

ปริมาณ dopamine ในบริเวณดังกล่าว ในนูหรี่ยังมีสารบางอย่างที่มีผลต่อการลดลงของเอนไซม์ MAO (monoamine oxidase) มีหน้าที่ในการทำลายdopamine ส่งผลให้ระดับdopamine ในสมองเพิ่มสูงขึ้น ระดับdopamineที่สูงมีผลต่ออารมณ์ด้านบวก อาการเมื่้อาหาร และแรงจูงใจในการดำเนิน พฤติกรรม การสูบบุหรี่จะคงระดับdopamine ในสมองไม่ให้ลดลง ส่วนถูกทึกระลอกประสาทของนิโโคตินจะขึ้นกับระดับความตื่นตัวของบุคคลนั้น (arousal) และปริมาณของนิโโคตินที่ได้รับ โดยทั่วไปผู้สูบจะอัดบุหรี่ประมาณ 10 ครั้งในช่วง 5 นาที หากบุคคลนั้นสูบวันละของนั่นหมายความว่าเขาจะอัดนิโโคตินไปยังสมองวันละ 200 ครั้ง การที่นิโโคตินเข้าสู่สมองอย่างรวดเร็ว และถูกทำลายอย่างรวดเร็วทำให้บุหรี่เป็นสารเสพติดที่ติดง่ายและเลิกยาก⁽⁷⁾

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2550 ระบุว่า ในปี 2549 ประเทศไทยมีประชากรที่สูบบุหรี่เป็นประจำทั้งสิ้น 9.5 ล้านคน กิตเป็นร้อยละ 17.5 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยในส่วนนี้จะเริ่มสูบบุหรี่มากที่สุดในช่วงอายุ 15 – 19 ปี กิตเป็นร้อยละ 57.42 ของประชากรผู้สูบบุหรี่ทั้งหมด⁽⁸⁾

จากการสำรวจวิจัยของชูซัย ศุภวงศ์ สุภกร บัวสาย และนวลอนันต์ ตันติเกตุ ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนไทย พบว่า การสูบบุหรี่เป็นปัญหาสำคัญที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่นหรือเยาวชน การสูบบุหรี่ในวัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากความอยากรู้ อยากลอง อยากเห็น อยากอาเจียนอย่างหรือเดียนแบบ เป็นปัญหาที่สร้างความหันกใจตั้งแต่ระดับครอบครัว โรงเรียน และสังคม โดยรวมถ้าหากปล่อยให้วัยรุ่นหรือเยาวชนมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เพราะนอกจากจะเป็นผลเสียต่อสุขภาพและการเรียนแล้ว ยังมีผลทำให้ทรัพยากรบุคคลที่จะเป็นกำลังของชาติด้อยคุณภาพ ผลการศึกษาวิจัยในประเทศไทยพบว่าการสูบบุหรี่เกิดขึ้นมากในบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น การเริ่มสูบบุหรี่จะสูงสุดในช่วงอายุ 15-19 ปี ถึงร้อยละ 55.2⁽⁹⁾

งานวิจัยของเมริตัน มั่นวงศ์ เรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ สถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา การพักอาศัยอยู่กับบุตร การมีเพื่อนชักชวน การระบายความเครียด⁽¹⁰⁾

จากการวิจัยของ ภาสกร รัตนเดชสกุล, อดิสร วัฒนวงศ์สิงห์, จันทร์จาเริก รัตนเดชสกุล, ปียะลักษณ์ภักดี สมัย เรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ชี้ว่างานวิจัยนี้ศึกษา พบว่า จากการกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอพนมไพรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปมีผู้ที่สูบบุหรี่คิดเป็นร้อยละ 35.4 โดยสูบบุหรี่ประจำร้อยละ 22.8 สูบบุหรี่เป็นบางครั้งร้อยละ 12.6 เคยสูบบุหรี่ในอดีตแต่เลิกแล้วคิดเป็นร้อยละ 13.3 และไม่สูบบุหรี่ร้อยละ 51.4 โดยเมื่อจำแนกตามเพศของผู้ที่สูบบุหรี่แล้วพบว่าเพศชายมีอัตราการสูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง โดยอายุที่เริ่มต้นสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือช่วงอายุ 15 – 19 ปี โดยสาเหตุที่เริ่มต้นสูบของผู้ที่สูบเป็นประจำและสูบเป็นครั้งคราวคือ อยากทดลองสูบ ชี้ว่าคิดเป็นร้อยละ 52.7 และ 35.2 ตามลำดับ โดยปริมาณการสูบของผู้สูบบุหรี่ใน 1 วัน ส่วนใหญ่ประมาณ 1 – 10 นวน จากการวิจัยยังพบอีกว่าความสัมพันธ์ระหว่างการมีบุคคลที่อยู่อาศัยภายใน

ครอบครัวสูบบุหรี่กับการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์กันคือ กลุ่มที่บุกคลที่อยู่อาศัยภายในครอบครัวไม่มีคนสูบบุหรี่ นั้น ไม่สูบบุหรี่ถึงร้อยละ 81.0 ขณะที่กลุ่มที่บุกคลที่อยู่อาศัยภายในครอบครัวสูบบุหรี่แล้วไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 50.6 โดยการมีบุกคลที่อยู่อาศัยภายในครอบครัวสูบบุหรี่ความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ($p = .02$) ส่วนในเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อยู่อาศัยกับการสูบบุหรี่พบว่าผู้ที่อยู่อาศัยในเขตและนอกเขตเทศบาลที่สูบบุหรี่มีอัตราใกล้เคียงกันคือในเขตเทศบาลมีผู้สูบบุหรี่ร้อยละ 36.1 และนอกเขตเทศบาลมีผู้สูบบุหรี่ร้อยละ 35.2 โดยปัจจัยด้านพื้นที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .20$)⁽¹¹⁾

จากการวิจัยของสุขุมาลัย ประสมศักดิ์ เรื่อง “ปัจจัยและผลที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร” จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัยเอกชนจาก 6 สถาบัน รวมทั้งสิ้น 400 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยของการค้าไทย นักศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 คณะที่ศึกษาอยู่ส่วนใหญ่คือคณะบริหารธุรกิจ อายุโดยเฉลี่ยของนักศึกษาอยู่ที่ 21.29 ปี เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 2.01-3.00 มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากกว่า 3,000 บาท บิดามารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน บิดาและพี่ชายของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ทุกวัน แต่มาตราของนักศึกษาส่วนใหญ่จะไม่สูบ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เพื่อนสนิทที่สูบบุหรี่อยู่ด้วยจำนวน 2 คน นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่า ที่มหาวิทยาลัยของตนมีข้อบังคับห้ามนักศึกษาสูบบุหรี่ เมื่อนักศึกษาสูบบุหรี่และอาจารย์มาพบเห็น ก็จะถูกอาจารย์ว่ากล่าวตักเตือน และนักศึกษาส่วนใหญ่ยังพบว่าในมหาวิทยาลัยของตน อาจารย์ผู้สอนกีด้วยความรู้สึกห้ามสูบบุหรี่ และการจัดเบtplodคนบุหรี่ที่มหาวิทยาลัยได้จัดทำไว้ ส่วนความรู้ ทัศนคติ และความเชื่อเกี่ยวกับการสูบบุหรี่นั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบคำตามเรื่องสารในบุหรี่ที่ทำให้ผู้สูบบุหรี่มีอาการติดบุหรี่ ถูกต้องมากที่สุด ถึงร้อยละ 88.8 รองลงมาเป็นคำตามเรื่อง ความบุหรี่ประเภทใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทาร์ในบุหรี่เป็นสาเหตุให้เกิดอาการผิดปกติอย่าง ไรต่อร่างกาย เป็นต้น โดยที่คะแนนเฉลี่ยของของนักศึกษาทั้ง 400 คนคือ 6.12 คะแนน ซึ่งแสดงว่ามีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง/พอใช้ ระดับทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ของนักศึกษามีทั้งหมด 15 ประเด็นนั้น มีทั้งเห็นด้วยอย่างยิ่งและ ไม่เห็นด้วย เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการสูบบุหรี่นักศึกษามีระดับทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งจำนวน 5 ข้อ คือ ผู้ที่สูบบุหรี่จะเป็นที่รังเกียจแก่เพศตรงข้าม, ผู้หญิงที่สูบบุหรี่จะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงไม่ดี, การสูบบุหรี่เป็นเรื่องปกติธรรมชาติไม่เสียหาย, การสูบบุหรี่ทำให้อาชญาสันต์ และผู้ที่ได้รับควันบุหรี่โดยไม่ได้สูบบุหรี่มีโอกาสเกิดโรคต่างๆ จากการสูบบุหรี่เท่ากับผู้สูบบุหรี่ นักศึกษามีระดับทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ในระดับไม่เห็นด้วยจำนวน 9 ข้อคือ ถึงแม้จะมีการงดสูบบุหรี่ก็ไม่ทำให้สุขภาพร่างกายดีขึ้น, การสูบบุหรี่เป็นการแสดงออกว่าเป็นชาชารี, การสูบบุหรี่เป็นการสร้างสัมพันธภาพในการเข้าร่วมสังคมได้, การสูบบุหรี่ทำให้เพื่อนในกลุ่มไม่ยอมรับ, ผู้ที่สูบบุหรี่จะทำให้

สิ้นเปลือง แต่ก็คุ้มค่า เพราะได้คลายเครียด การสูบบุหรี่ในระยะเริ่มแรกไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย การสูบบุหรี่ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น การสูบบุหรี่เพียงวันละ 1 – 2 วน ไม่น่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพ การสูบบุหรี่ทำให้ภูมิคุ้มกัน และเทห์ ส่วนระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสูบบุหรี่มีทั้งหมด 15 ประเด็น มีทั้งนักศึกษาที่ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาในภาพรวม นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย เช่นเดียวกัน ระดับความเชื่อเกี่ยวกับ การสูบบุหรี่ ของนักศึกษาที่สูบบุหรี่จำนวน 400 คน พบว่า นักศึกษามีระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ใน ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 ข้อคือ ทุกคนที่สูบบุหรี่เป็นประจำ มีโอกาสเป็นมะเร็งปอด ควันบุหรี่มีอันตราย ต่อสุขภาพของบุคคลข้างเคียงทำให้เกิดการเจ็บป่วยได้ การสูบบุหรี่สามารถทำให้เจ็บป่วยและทนทุกข์ทรมานด้วย โรคถุงลมโป่งพอง จนกว่าจะเสียชีวิต ผู้ที่สูบบุหรี่จะต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายเป็นการรักษา โรคต่างๆ อันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่เป็นจำนวนมาก และการสูบบุหรี่ทุกประเภทมีอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบ นักศึกษามีระดับความเชื่อ เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ในระดับเห็นด้วย จำนวน 2 ข้อ คือ สารพิษในบุหรี่ทำให้เกิดแพลงกระเพาะอาหาร/ทำให้ บุคคลที่สูบบุหรี่เสียชีวิต ได้และการสูบบุหรี่ในวัยเด็กมีโอกาสติดบุหรี่และเกิดโรคได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ นักศึกษามี ระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในระดับไม่เห็นด้วย จำนวน 8 ข้อ คือ ถ้าไม่สูบบุหรี่เอง แต่ได้รับควันบุหรี่ไม่ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การสูบบุหรี่เพียงเล็กน้อยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การสูบบุหรี่กันกรองทำให้ไม่เป็น อันตรายจากสารพิษ การสูบบุหรี่ทำให้สมองปลดปล่อย ไปร่อง การเรียนหันสือดีขึ้น การเลิกบุหรี่ทำได้ง่าย เลิกเมื่อได้ ก็ได้ โรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ เดพะสูบบุหรี่ไทยเท่านั้น ผู้ที่สูบบุหรี่มานานแล้ว ถ้าเลิกสูบจะทำให้เสียหน้า และ การเลิกสูบบุหรี่ทำให้สูญเสียเพื่อน เมื่อพิจารณาในภาพรวม นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสูบ บุหรี่ ต่อคำถามทั้ง 15 ข้อ อยู่ในระดับเห็นด้วย ในส่วนพฤติกรรมการสูบบุหรี่ นักศึกษาส่วนใหญ่ริ่มสูบบุหรี่เมื่อ อายุ 16-18 ปี สาเหตุของการสูบบุหรี่มานั้นและภาระอย่างล่อง ซึ่งบุหรี่วนแรกนั้นได้มาจากเพื่อนสนิท บุหรี่ที่ นักศึกษาสูบส่วนใหญ่เป็นบุหรี่กันกรอง และจะสูบเมื่อมีความเครียด นักศึกษาส่วนใหญ่สูบบุหรี่ทุกวัน เวลาสูบจะ อัดควันบุหรี่เข้าปอดทุกครั้ง และสถานที่ที่นิยมไปสูบคือห้องน้ำ⁽¹²⁾

จากการวิจัยของ Ronald A. Dovell เรื่อง Smoking Behavior พฤติกรรมการสูบบุหรี่เป็นหัวข้อที่ได้ทำการ วิจัยกันอย่างแพร่หลายแต่มันก็ยังคงยากสำหรับเรื่องนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการเริ่มสูบบุหรี่คือ การเข้าสังคม ตลอดจนเพื่อ เป็นระเบียบแบบแผนหรือพิธีริโตงของผู้พันธุ์และประเพณีของประชากรพื้นเมืองชาวอเมริกาเหนือ เมื่อสังคม ญาติทางกรรมได้ก่อตั้งขึ้นทำให้เกิดการติดนิโคตินมากขึ้น การสูบบุหรี่ได้สร้างสังคมใหม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ตอบสนองความต้องการทางจิตใจและสังคม หรือจัดเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง แต่ผลลัพธ์ที่ตามมาหลังจากการสูบบุหรี่ คือ สุขภาพถูกทำลายอย่างมาก อาจทำให้เกิดโรคหรือก่อให้เกิดการตาย จึงได้เกิดการผลักดันให้มีนโยบายในการ ป้องกันการสูบบุหรี่ขึ้นมา ความต้องการหลักๆ ที่จะทำให้สูบบุหรี่คือ การเข้าสังคมและการเป็นที่ยอมรับในกลุ่ม เช่น ในวัยรุ่นช่วงกลางๆ ผู้ที่สูบบุหรี่มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพื่อนมากและคู่ปรารถนาที่จะใช้เวลาอยู่ร่วมกันใน การทำกิจกรรมต่างๆ หลังจากเลิกเรียน เพื่อนและญาติพี่น้องจะเป็นผู้คอยจัดหาบุหรี่ให้เพื่อนมาสูบ แต่ที่หลักๆ ก็

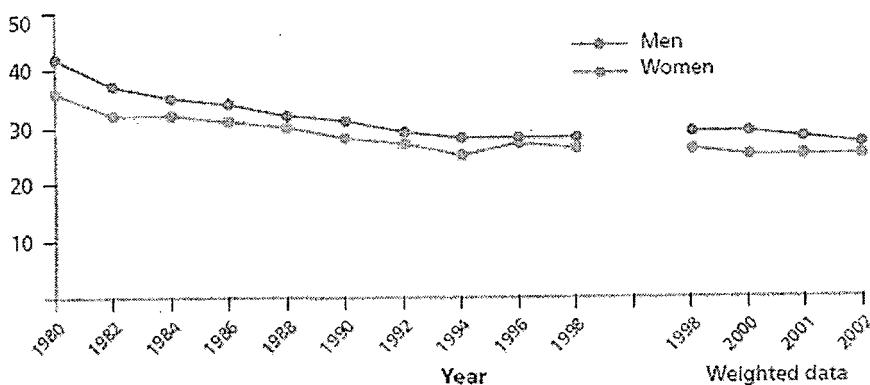
คือ นำบุหรี่มากร้านค้า การที่วัยรุ่นจะไปซื้อบุหรี่จากทางร้านค้าสามารถทำได้โดยง่าย เมื่อเร็วนี้จึงได้มีการออกกฎหมายออกมานั่นป้องกันการขายบุหรี่ให้แก่ผู้เยาว์ ปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้สูบ ถึงแม้ว่าความชุกของการสูบบุหรี่จะเพิ่มมากขึ้นแต่ในทางกลับกันนั้นก็ยังมีข้อจำกัดในการสูบบุหรี่ เนื่องจากราคาของบุหรี่ได้เพิ่มขึ้นเมื่อรวมกับภาษี ปัจจัยที่สนับสนุนการสูบบุหรี่ เช่น มีเพื่อนที่สูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ในช่วงพักของเวลางาน ในระหว่างอาหารหรือเครื่องดื่มและในงานเลี้ยงพบปะสังสรรค์ต่างๆ การสูบบุหรี่มีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับการบริโภคกาแฟ ออลกอฮอล์ และฟิล์ม ปัจจัยสนับสนุนเหล่านี้จัดเป็นสาเหตุเริ่มต้นที่ทำให้ผู้สูบบุหรี่ได้รับผลเสียทางด้านสุขภาพ องค์การอนามัยโลกได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับเรื่องของผู้ที่ทำการทดลองสูบบุหรี่จนกระทั่งถ่ายมาเป็นผู้สูบติดอย่างถาวرنั้น พบว่า ผู้ที่สูบบุหรี่เชื่อว่า การสูบเพียงระยะเวลาสั้นๆ จะไม่สามารถทำให้เกิดการสูบติดอย่างถาวรได้ และเมื่อต้องการจะเลิกสูบบุหรี่สามารถเลิกได้อย่างง่ายดาย ส่วนมากเป็นความคิดของวัยรุ่น แต่ในความเป็นจริงแล้วการเลิกสูบบุหรี่สามารถทำได้ยากถึงแม้ว่าจะสูบเพียงระยะเวลาสั้นๆ ก็ตาม จนทำให้ ผู้ทำการทดลองสูบบุหรี่ถ่ายมาเป็นผู้สูบติดอย่างถาวร⁽¹³⁾

จากการวิจัยของ Mike males เรื่อง Social smoking by University of California, Santa Cruz Students ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการสูบบุหรี่เพื่อเข้าสังคมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 18 – 43 ปี และมีอายุเฉลี่ย 20.6 โดยพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่น้ำสูบบุหรี่ในปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 57 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยกลุ่มประชากรที่เป็นเพศหญิงนั้นมีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 54.6 ของประชากรเพศหญิงทั้งหมด ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 62.8 ของประชากรเพศชายทั้งหมด โดยประชากรเพศหญิงที่สูบบุหรี่เพื่อเข้าสังคมคิดเป็นร้อยละ 38 ของประชากรเพศหญิงทั้งหมด และประชากรเพศหญิงที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันคิดเป็นร้อยละ 16.6 ของประชากรเพศหญิงทั้งหมด และประชากรเพศชายที่สูบบุหรี่เพื่อเข้าสังคมคิดเป็นร้อยละ 39.3 ของประชากรเพศชายทั้งหมด และประชากรเพศชายที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวันคิดเป็นร้อยละ 23.5 ส่วนในกลุ่มประชากรที่มีผู้ปกครองสูบบุหรี่สูบบุหรี่ทุกวันนั้นสูบบุหรี่ทั้งเป็นเพื่อเข้าสังคมและสูบบุหรี่เป็นประจำรวมกันคิดเป็นร้อยละ 82.8 ของกลุ่มประชากรที่มีผู้ปกครองสูบบุหรี่ทุกวัน ส่วนกลุ่มกลุ่มประชากรที่มีผู้ปกครองไม่สูบบุหรี่นั้นสูบบุหรี่ทั้งเป็นเพื่อเข้าสังคมและสูบบุหรี่เป็นประจำรวมกันคิดเป็นร้อยละ 49.7 ของกลุ่มประชากรที่มีผู้ปกครองไม่สูบบุหรี่⁽¹⁴⁾

จากบทความทางวิชาการของ D Hammond เรื่อง Smoking behaviour among young adults: beyond youth prevention พบว่า การแพร่กระจายของพฤติกรรมการสูบบุหรี่นั้นขยายวงกว้างมากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่อายุ 18 ปี ดังนั้น การป้องกันการสูบบุหรี่จึงมุ่งเน้นไปที่กลุ่มของวัยรุ่น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มเมื่อเร็วนี้ได้แนะนำให้เห็นว่า ช่วงกลุ่มอายุ 18-29 ปี นั้นเป็นกลุ่มที่สำคัญ และเป็นกลุ่มใหญ่ที่ควรเฝ้าระวัง เพราะเป็นช่วงการพัฒนาที่สำคัญของพฤติกรรมการสูบบุหรี่ การศึกษาในปัจจุบัน พยายามที่จะศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการสูบบุหรี่ในช่วงอายุ 18-29 ปี และ การพูดถึงความเกี่ยวข้องของยาสูบกับนโยบายการควบคุม ข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจในปี 2003 ของชาว

แคนาดาจำนวน 10,559 คน จากผลการสำรวจพบว่า 1.4 ล้านคน หรือร้อยละ 28 ของวัยหนุ่มสาว ในแคนาดา นั้นมีการสูบบุหรี่ ซึ่งเป็นกลุ่มอายุที่มีสัดส่วนของการสูบบุหรี่ สูงที่สุด โดยความชุกของการสูบบุหรี่รายวันเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 8 ในหมู่เยาวชนเป็นร้อยละ 22 ในหมู่คุณหนุ่มสาวและประมาณ 1 ใน 5 ของผู้ที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกนั้นเริ่ม หลังอายุ 18 ปี พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยหนุ่มสาวนั้น แตกต่างกับผู้สูบบุหรี่วัยผู้อ่อนกว่า 18 ปี โดยมีความชุกของการสูบบุหรี่ และ การสูบเป็นครั้งคราวนั้น มีความหลากหลายแตกต่างกัน ไปในกลุ่มของวัยหนุ่มสาว เช่น เป็นลักษณะ ตามกลุ่มอาชีพ เป็นต้น การเพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจ ในสัดส่วน และ ความหนาแน่นของการสูบบุหรี่นั้น เกิดขึ้น ในช่วงอายุหลังอายุ 18 ปี โดยพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยหนุ่มสาวนั้นจะแตกต่างไปจากในผู้ใหญ่ และเป็นเรื่อง ที่ต้องมีการรับรองและให้ความสนใจอย่างเร่งด่วนของระบบสาธารณสุข⁽¹⁵⁾

จากรายงาน Health development agency เรื่อง The smoking epidemic in England ของ Liz Twigg, Graham Moon และ Sarah Walker พบว่า ประชากรในสหราชอาณาจักรมีที่ตายจากการสูบบุหรี่ประมาณ 106,000 คนต่อปี และจำนวนจะยิ่งมากในพื้นที่ที่ยังไม่เจริญมากนัก ซึ่งสาเหตุการตายจะมีประมาณร้อยละ 20 ของการดูแล ในระดับ primary care unit และผู้ที่เสียชีวิตจากการสูบบุหรี่จำนวนมากคือพวกรู้ได้รับการสูบดูบุหรี่โดยที่ ไม่ได้เป็นผู้สูบบุหรี่เอง ในประเทศอังกฤษ(1998–2001)ประมาณร้อยละ 27 เป็นผู้สูบบุหรี่โดยเป็นชาบร้อยละ 28 (โดย 1 ใน 3 อายุต่ำกว่า 54 ปี) และหญิงร้อยละ 26 (โดย 1 ใน 3 อายุต่ำกว่า 44 ปี) อายุมากสุดอยู่ในช่วง 25-34 ปี ประมาณร้อยละ 40 ของผู้สูบบุหรี่ทั้งหมด ซึ่งต่อมาก็ตามมาด้วยโรคต่างๆที่เกิดจากการสูบบุหรี่ เช่น โรค chronic obstructive lung disease , ischaemic heart disease โดยผู้ที่สูบบุหรี่จะเริ่มสูบบุหรี่ช่วงประมาณ 18-29 ปีเป็น ส่วนมาก

รูปภาพ Prevalence of smoking cigarettes among adult aged 16+ in England 1980-2002

by gender(source:ONS,2004)

ผู้สูบบุหรี่มักจะมีปัจจัยสำคัญ อายุ, เพศ, สถานะทางสังคม, สิ่งแวดล้อมรวมไปถึงระดับความรู้ของบุคคล

นั้นๆ โดยจะมีปัจจัยหลายอย่างประกอบกันและจะส่งผลให้มีการสูบบุหรี่อย่างแตกต่างกันในแต่ละคน⁽¹⁶⁾

จากการวิจัยของ Sun Seog Kim, Haein Son, and Kyoung A. Nam เรื่อง Personal Factors Influencing Korean American Men's Smoking Behavior: Addiction พบว่า การสูบบุหรี่ สุขภาพ และอายุ เป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของชาวเกาหลีในอเมริกา โดยเฉพาะจังหวัดในกลุ่มชาวเกาหลีในกรุงนิวยอร์ก ประสบการณ์ของพวกราชมนิยมความสัมพันธ์กับการเสพติดซึ่งมีความคล้ายคลึงกับเชื้อชาติอื่นๆ อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่น่าทึ่งใจเมื่อทราบถึงปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ในวัยช่วง 40-49 ปีของพวกราชมนิยม วิธีการเลิกสูบบุหรี่บางวิธีถูกนำมาใช้จากผู้ที่เคยสูบบุหรี่มาก่อนและวิธีการเลิกสูบบุหรี่ตามความพึงพอใจของแต่ละกลุ่มนุ่บคลอที่ได้รับคำแนะนำ ประชากรชาวเอเชียในอเมริกาเพิ่มขึ้นเป็นสามเท่าจากปี 1980-2000 เพิ่มขึ้นจาก 3.5 ล้านเป็น 10.2 ล้านคน ชาวเกาหลีในอเมริกา เป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดเป็นอันดับ 5 ของชาวเอเชียในอเมริการะหว่างปี 1990-1991 มีการสำรวจความชุกของการสูบบุหรี่ในชาวเกาหลีในอเมริกาพบว่ามีการสูบบุหรี่จำนวนร้อยละ 35.8 ซึ่งมากกว่าการสำรวจในชาวอเมริกาทั่วๆไป การใช้ผลิตภัณฑ์ของใบยาสูบอื่นๆพบได้น้อยซึ่งพฤติกรรมการสูบบุหรี่ส่วนมากพบได้ในผู้ชายชาวเกาหลี ซึ่งการสำรวจประชากรในปีจันทร์จากปี 1995-1996 และจากปี 1998-1999 พบว่าผู้อพยพพำนิชชาวเกาหลี มีอัตราในการสูบบุหรี่สูงสุดเมื่อเทียบกับผู้อพยพพำนิชชาวเอเชียและหมู่เกาะแปซิฟิก และในการสำรวจพื้นที่เมืองเรวาน៊านี อัตราการสูบบุหรี่ในชาวเกาหลีในอเมริกาอยู่ในช่วงร้อยละ 26.1-38.7 ความหลากหลายในการประเมินของความชุกของการสูบบุหรี่สำหรับชาวเกาหลีในอเมริกาพบว่า เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ อายุ การศึกษา และศาสนา ตัวอย่างเช่น Junoh et al. พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของชาวเกาหลี กับชาวเกาหลีที่อายุน้อยกว่า 40 ปี มีจำนวนผู้สูบบุหรี่มากกว่าผู้ที่อายุมากกว่า 40 ปี ลัทธิศาสนา มีความสำคัญในการจำแนกเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในชาวเกาหลี Kim et al. พบว่าผู้ชายชาวเกาหลีผู้ซึ่งไม่นับถือศาสนาคริสต์ และผู้ที่ไม่ศาสนา มีแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่มากกว่า 16.6 เท่า ของผู้สูบบุหรี่ทั่วไป นอกจากนี้ผู้ชายชาวเกาหลีในอเมริกามีแนวโน้มที่จะสูบบุหรี่ อาศัยอยู่ในอเมริกาเป็นเวลาน้อยกว่า 10 ปี, มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำ และ ไม่นับถือศาสนาคริสต์มากกว่าร้อยละ 90 ของชาวเกาหลีในอเมริกามีการจำแนกโดยความเกี่ยวข้องระหว่างการสูบบุหรี่และการป่วยเรื้อรัง ซึ่งไม่คำนึงถึงสถานการณ์สูบบุหรี่ มีรายงานว่าชาวเกาหลีในอเมริกามีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงต่อสุขภาพในการสูบบุหรี่ มากกว่าชาวจีน, ชาวเวียดนาม และชาวคัมพูชาในอเมริกา อย่างไรก็ตามพวกราชมนิยมสูบบุหรี่ต่อไป เพราะยึดมั่นในแบบแผนนิยมและการสูบบุหรี่ที่เกิดขึ้นในชนชาติเกาหลี บางคนอาจกล่าวความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการสูบบุหรี่และต้องการที่จะหยุดสูบ ซึ่งพวกราชมนิยมหันประโภชน์น้อยจากโปรแกรมการเลิกสูบบุหรี่ในอเมริกา เพราะมีวัฒนธรรมและภาษาเป็นอุปสรรค ในเมืองนิวยอร์กไม่มีโปรแกรมการเลิกสูบบุหรี่ที่เหมาะสมกับชาวเกาหลีหรือไม่มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมของผู้อพยพชาวเกาหลี การเลิกสูบบุหรี่อย่างรวดเร็วจะมีประโยชน์ต่อสุขภาพมากกว่า ดังนั้นจึงมีผลต่อเป้าหมายในการเลิกสูบบุหรี่ในวัยรุ่นชายชาวเกาหลีในเรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่⁽¹⁷⁾

โครงการวิจัยผลกระทบจากนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย(International Tobacco Control Policy Survey - Southeast Asia: ITC - SEA (Thailand)) เป็นโครงการวิจัยระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อมุ่งติดตามความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ความเชื่อและทัศนคติเกี่ยวกับบุหรี่ ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการสูบบุหรี่ต่อสุขภาพ รวมทั้งผลกระทบของนโยบายการควบคุมการสูบบุหรี่ที่ถูกนำมาใช้ในช่วงระยะเวลาที่ทำการสำรวจ โดยทำการสำรวจทุก 1 ปี ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 5 ปี เริ่มดำเนินการสำรวจรอบที่ 1 ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 และจะเริ่มดำเนินโครงการในปี พ.ศ. 2552 พื้นที่ทำการสำรวจครอบคลุมทั้งในกรุงเทพมหานคร และ 4 ภาคของประเทศไทย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยในแต่ละภาคเลือกดำเนินการสำรวจ 2 จังหวัด ในแต่ละจังหวัดครอบคลุมทั้งเขตเมือง และเขตชนบท ในการสำรวจรอบที่ 1 (พ.ศ. 2548) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ ความคิดเห็นต่อบริษัทผลิตยาสูบ ความรู้เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ การโฆษณาส่งเสริมการขายบุหรี่ การรับรู้การรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ ความรู้เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ การรับรู้เกี่ยวกับการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และการเลิกสูบบุหรี่ ข้อมูลจากการสำรวจรอบที่ 1 ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการติดตามประเมินผลผลกระทบเชิงนโยบายของการควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทยในการสำรวจรอบต่อๆ ไป ส่วนการสำรวจรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549) ผู้นำนั่นติดตามประเด็นที่น่าสนใจ คือ พฤติกรรม การสูบบุหรี่ ความรู้เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ ความคิดเห็นต่อบริษัทผลิตยาสูบ ความรู้เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ การโฆษณาส่งเสริม การขายบุหรี่ การรับรู้การรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ การเลิกสูบบุหรี่ และผลกระทบจากนโยบาย 4 ควบคุมการบริโภคยาสูบที่เปลี่ยนแปลงในระหว่างการสำรวจรอบที่ 1 และ 2 คือ การใช้มาตรการเตือนแบบใหม่ที่เป็นรูปภาพทดลองแบบเดิมที่เป็นตัวหนังสือเพียงอย่างเดียว การห้ามวางโ诏วันุหรี่ ณ จุดขาย และการจำกัดพื้นที่สูบบุหรี่ สำหรับการสำรวจในรอบที่ 3 (พ.ศ. 2550) นี้ เป็นการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ ความคิดเห็นต่อบริษัทผลิตยาสูบ ความรู้เรื่องผลกระทบของการสูบบุหรี่ การโฆษณาส่งเสริมการขายบุหรี่ การรับรู้การรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ การติดตามความคิดเห็นต่อมาตรการ คำเตือนบนซองบุหรี่ การจำกัดพื้นที่สูบบุหรี่ และการเลิกสูบบุหรี่ นอกจากนี้ ยังได้มีการสำรวจเพิ่มเติมในประเด็นความคิดเห็นต่อการบังคับใช้กฎหมายห้ามการสูบบุหรี่ในผับ บาร์ เนื่องจากภายหลังการสำรวจรอบที่ 2 รัฐบาลได้มีการออกกฎหมายใหม่เพิ่มเติม ในการศึกษารอบนี้ เน้นการเปรียบเทียบผลการสำรวจทั้ง 3 รอบในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของนโยบาย ควบคุมการบริโภคยาสูบที่เปลี่ยนแปลงในระหว่างการสำรวจรอบที่ 1 รอบที่ 2 และรอบที่ 3 คือ ฉลากยาเตือน การห้ามวางโ诏วันุหรี่ ณ จุดขาย การจำกัดพื้นที่สูบบุหรี่ และการห้ามโฆษณาการขายบุหรี่⁽¹⁸⁾

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยโดยการสังเกตเชิงพรณนา ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง (Cross-sectional Descriptive Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ประชากร นิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพาบางแสน จ.ชลบุรี
ทั้งสิ้น 22,595 คน
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5%
ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n = ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

N = จำนวนประชากรที่ทราบค่า

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

$$n = \frac{22595}{1+22595(.05)^2}$$

$$= 393.04$$

3. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sample)
โดยได้กกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามคณะดังนี้

คณะการจัดการและการท่องเที่ยว	จำนวน 36 คน
คณะการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร	จำนวน 6 คน
คณะพยาบาลศาสตร์	จำนวน 21 คน
คณะแพทยศาสตร์	จำนวน 4 คน
คณะภูมิสารสนเทศศาสตร์	จำนวน 8 คน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน 65 คน
คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์	จำนวน 23 คน
คณะโลจิสติกส์	จำนวน 14 คน
คณะวิทยาการสารสนเทศ	จำนวน 8 คน
คณะวิทยาศาสตร์	จำนวน 39 คน
คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา	จำนวน 30 คน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน 39 คน
คณะศิลปกรรมศาสตร์	จำนวน 19 คน
คณะศึกษาศาสตร์	จำนวน 100 คน
คณะสหเวชศาสตร์	จำนวน 5 คน
คณะสาธารณสุขศาสตร์	จำนวน 16 คน
วิทยาลัยนานาชาติ	จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของมหาวิทยาลัยบูรพา โดยเพื่อความคลาดเคลื่อนไว้โดยละ 20 เป็นจำนวน 472 ชุด แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ (Check List) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยง จากนั้นแก้ไขตามคำเสนอแนะ และทดสอบแบบสอบถามก่อนใช้จริงโดยมีการทดลองใช้ในนิสิตแพทย์จำนวน 30 คนก่อนใช้

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล

1. เตรียมรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง ได้มีการขอรายชื่อจากคณะต่างๆ จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ และ รวบรวมรายชื่อ จากนั้นประสานงานเก็บข้อมูล โดยติดต่อกับสโนรนิสิตแต่ละคณะ
2. พัฒนามาตรฐานผู้เก็บข้อมูล โดยทำการทดสอบความเข้าใจ จากนั้นอธิบายโดยผู้วิจัยในส่วนที่เข้าใจไม่ตรงกัน
3. ดำเนินการเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามตามรายชื่อและเก็บแบบสอบถามตามสโนรนิสิต ตามที่ได้ประสานไว้ เตรียมรายชื่อกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดค่าตัวแปรต่างๆ ดังนี้

1. การวัดระดับความรู้ทั่วไปเรื่องบุหรี่ โดยกำหนดให้

ถ้าตอบข้อความที่ว่า ใช่ ให้คะแนน 1

ถ้าตอบข้อความที่ว่า ไม่ใช่ ไม่แน่ใจและไม่ใช่ ให้คะแนน 0

แล้วนำคะแนนของผู้ร่วมวิจัยมาหาค่าเฉลี่ย แล้วใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี่ โดยถ้าผู้วิจัยได้คะแนนมากกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี่มาก และถ้าผู้วิจัยได้คะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับบุหรื่น้อย

2. การวัดระดับพฤติกรรมการสูบบุหรี่

2.1 โดยให้คะแนนแต่ละตัวเลือกเป็น

ตัวเลือกที่ 1 ให้ 1 คะแนน

ตัวเลือกที่ 2 ให้ 2 คะแนน

ตัวเลือกที่ 3 ให้ 3 คะแนน

ตัวเลือกที่ 4 ให้ 4 คะแนน

ตัวเลือกที่ 5 ให้ 5 คะแนน

2.2 นำคะแนนทุกข้อรวมกันแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยแยกระดับพฤติกรรมเป็น 3 ระดับ

1. มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่เป็นประจำ หมายถึง การมีค่าเฉลี่ยประมาณ 3.01-5.00
2. มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บ่อย หมายถึง การมีค่าเฉลี่ยประมาณ 2.01-3.00
3. มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่นานๆครั้ง หมายถึง การมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1.00-2.00

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

23

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย
2. ขออนุญาตจากผู้มีอำนาจหน่วยงานในการนำข้อมูลมาใช้ในการวิจัย
3. ข้อมูลการศึกษาถูกปิดเป็นความลับ
4. การนำเสนอ ทำในลักษณะภาพรวมและนำมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น
5. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย จึงดำเนินการเก็บข้อมูล

๖๑๓.๘๕
๑๒๔ ป

303365

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้กุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคปกติ มหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตบางแสน จ.ชลบุรี จำนวน 453 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยอนึ่งเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่กับไม่สูบบุหรี่

ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมของผู้ที่สูบบุหรี่

ตอนที่ 4 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 453 คน ผลการศึกษาข้อมูลประกอบด้วย จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างแยกตาม เพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม ภูมิลำเนาก่อนเข้ามหาวิทยาลัย ประวัติเรื่องการอยู่ร่วมกับครอบครัว พื้นฐานทางครอบครัว ผู้อุปการะเดียว รายรับต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ผลเป็นไปตามตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2 เพศและอายุเฉลี่ยของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	314	69.30
ชาย	139	30.70
อายุเฉลี่ย(mean) ,ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	20.84(.76)	

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยคิดเป็น 2 เท่าของเพศชายและอายุเฉลี่ย 20.84 ปี โดยมี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76

ตารางที่ 3 ภูมิลำเนาเดิมของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
ภาคตะวันออก	179	39.50
ภาคกลาง	133	29.40
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	63	13.90
ภาคใต้	30	6.60
ภาคเหนือ	22	4.90
ภาคตะวันตก	11	2.40
อื่นๆ	15	3.30
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออก รองมาเป็นภาคกลาง และน้อยสุดเป็นภาคตะวันตก

ตารางที่ 4 ภูมิลำเนา ก่อนเข้ามายังมหาวิทยาลัยของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ภูมิลำเนา ก่อนเข้ามายังมหาวิทยาลัย	จำนวน	ร้อยละ
ภาคตะวันออก	190	41.90
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	55	12.10
ภาคใต้	30	6.60
ภาคเหนือ	15	3.30
ภาคตะวันตก	11	2.40
อื่นๆ	16	3.50
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออก รองมาเป็นภาคกลาง และน้อยสุดเป็นภาคตะวันตก

ตารางที่ 5 ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ร่วมกับบิดามารดา	314	69.30
อยู่ร่วมกับบิดา	45	9.90
อยู่ร่วมกับผู้ปกครอง	24	5.30
อยู่ร่วมกับบิดา	12	2.60
อยู่หอพักโดยลำพัง	10	2.20
อื่นๆ	5	1.10
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา รองมาอยู่กับบิดาและน้อยสุดคือ อื่นๆ(หอพักนิสิต)

ตารางที่ 6 พื้นฐานครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

พื้นฐานครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดาอยู่ร่วมกัน	361	79.70
บิดามารดาแยกกันอยู่ร่วมทั้งกรณีอย่าร้าง	68	15.00
บิดาเสียชีวิต	9	2.00
มารดาเสียชีวิต	8	1.80
บิดามารดาเสียชีวิต	7	1.50
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน รองมาบิดามารดาแยกกันอยู่ และน้อยสุด คือ บิดามารดาเสียชีวิต

ตารางที่ 7 ผู้อุปการะเดี้ยงดูของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ผู้อุปการะเดี้ยงดู	จำนวน	ร้อยละ
บิดาและมารดา	364	80.40
มารดาโดยลำพัง	42	9.30
บิดาโดยลำพัง	25	5.50
ผู้ปกครอง	20	4.40
อื่นๆ	2	0.40
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 7 พบร่วมส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ปัจจุบัน รองมาบิดาอยู่ปัจจุบัน

ตารางที่ 8 รายรับต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

รายรับต่อเดือน(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
< 2,000	16	3.50
2,000-5,000	195	43.05
5,000-8,000	153	33.80
8,000-10,000	47	10.40
>10,000	42	9.30
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 8 พบร่วมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาท รองมาอยู่ระหว่าง 5,000-8,000 บาท และน้อยสุดคือ < 2,000 บาท

ตารางที่ 9 แสดงรายจ่ายต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

รายจ่ายต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
< 2,000	13	2.90
2,000-5,000	232	51.20
5,000-8,000	142	31.30
8,000-10,000	46	10.20
>10,000	20	4.40
รวม	453	100.00

จากตารางที่ 9 พบร่วมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาท รองมาอยู่ระหว่าง 5,000-8,000 บาท และน้อยสุดคือ < 2,000 บาท

ตอนที่ 2 แสดงข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่

ข้อมูลของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยแบ่งเป็นกลุ่มที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ ผลตามตารางที่ 10-18

ตารางที่ 10 เพศของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

เพศ	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ชาย	31	22.30	108	77.70	40.48	.00
หญิง	11	3.50	303	96.50		

จากตารางที่ 10 พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อายุที่เข้าร่วมวิจัยสูงกว่าเพศหญิง ($\chi^2 = 40.48$, $p=.00$) โดยเพศชายสูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 11 อายุของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

อายุ(ปี)	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
20	11	7.29	140	92.61	3.22	.67
21	21	8.94	214	91.06		
22	7	14.29	42	85.61		
23	2	16.67	10	83.23		
24	0	0.00	1	100.00		
25	0	0.00	1	100.00		

จากตารางที่ 11 พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อายุที่เข้าร่วมวิจัยสูงกว่าอายุที่เข้าร่วมวิจัย ($\chi^2 = 3.22$, $p=.67$)

ตารางที่ 12 ภูมิค่านาเดินของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ภูมิค่านาเดิน	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ภาคกลาง	12	9.02	121	90.98	2.62	.86
ภาคเหนือ	1	4.500	21	95.50		
ภาคใต้	4	13.33	26	86.67		
ภาคตะวันตก	0	0.00	11	100.00		
ภาคตะวันออก	17	9.50	162	90.50		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	9.50	57	90.50		
อื่นๆ	2	13.33	13	86.69		

จากตารางที่ 12 พบร่วมกับภูมิค่านาเดิน ไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 3.22$, $p=.67$)

ตารางที่ 13 การอยู่ร่วมกับครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

การอยู่ร่วมกับครอบครัว	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา	24	7.64	290	92.34	14.43	.03
อยู่ร่วมกับมารดา	5	11.1	40	88.9		
อยู่ร่วมกับบิดา	2	16.7	10	83.3		
อยู่ร่วมกับผู้ปกครอง	3	12.5	21	87.5		
อยู่หอพักร่วมกับเพื่อน	3	7.0	40	93.00		
อยู่หอพักโดยลำพัง	4	40.0	6	60.00		
อื่นๆ	1	20.0	4	80.00		

จากตารางที่ 13 พบร่วมกับครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\chi^2 = 14.43$, $p=.03$)

ตารางที่ 14 พื้นฐานทางครอบครัวของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

พื้นฐานครอบครัว	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
บิดาและมารดาอยู่ร่วมกัน	34	9.4	327	90.6	2.04	.73
บิดาและมารดาอย่ารังกัน	7	10.3	61	89.7		
บิดาและมารดาเสียชีวิต	1	14.3	6	85.7		
มารดาเสียชีวิต	0	0.00	8	100.0		
บิดาเสียชีวิต	0	0.00	9	100.0		

จากตารางที่ 14 พบว่า พื้นฐานครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 2.04$, $p=.73$)

ตารางที่ 15 ผู้อุปการะเลี้ยงดูของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

ผู้อุปการะเลี้ยงดู	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
บิดาและมารดา	35	9.6	329	90.4	0.54	.97
บิดา	2	8.0	23	92.0		
มารดา	3	7.1	39	92.9		
ผู้ปกครอง	2	10.0	18	90.0		
อื่นๆ	0	0.0	20	20.0		

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้อุปการะเลี้ยงดูไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 0.54$, $p=.97$)

ตารางที่ 16 รายรับของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

รายรับ(บาท)	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
<2,000	2	12.5	14	87.5	9.94	.08
2,000-5,000	14	7.2	181	92.8		
5,000-8,000	14	9.2	139	90.8		
8,000-10,000	9	19.1	38	80.9		
>10,000	3	7.1	39	92.9		

จากตารางที่ 16 พบว่า รายรับไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($X^2 = 9.94$, $p=.08$)

ตารางที่ 17 แสดงรายจ่ายของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

รายจ่าย(บาท)	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
<2,000	1	7.7	12	92.3	18.77	.00
2,000-5,000	15	6.5	217	93.5		
5,000-8,000	1	12.0	125	88.0		
8,000-10,000	8	17.4	38	82.6		
>10,000	1	5.0	19	95.0		

จากตารางที่ 17 พบว่า รายจ่ายมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$(X^2 = 18.77, p=.00)$$

ตารางที่ 18 แสดงความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่

ความรู้(ตอบถูก>9ข้อ)	สูบบุหรี่		ไม่สูบบุหรี่		Chi-square	p
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ผ่านเกณฑ์	15	6.8	207	93.2	7.02	.01
ไม่ผ่านเกณฑ์	27	11.7	204	88.3		
ค่าเฉลี่ย(Mean)	7.95		9.38			
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD)	3.29		2.36			

จากตารางที่ 18 พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$(X^2 = 7.02, p=.01) \text{ โดยกลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่มีความรู้มากกว่ากลุ่มที่สูบบุหรี่}$$

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัย

จากการสำรวจข้อมูลนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่จำนวน 42 คน พบว่า พฤติกรรมของการสูบบุหรี่ได้แก่ stan เหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวัน ความถี่ในการสูบบุหรี่ ยื้อหูบุหรี่ที่สูบ แหล่งของบุหรี่ที่ได้มา ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือน โอกาสในการสูบบุหรี่ สถานที่ที่มักจะสูบบุหรี่ และผลกระทบของการสูบบุหรี่ ได้ผลตามตารางที่ 19- 26

ตารางที่ 19 สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
1. อายากทดลองสูบ	19	45.24
2. มีความเครียด/วิตกกังวล	14	33.33
3. เพื่อเข้าสังคม	13	30.95
4. ตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชานสูบ	5	11.90
5. ตามอย่างสำนักในครัวเรือน	3	7.14
6. เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่	2	4.76
7. ตามอย่างดาราหรือบุคคลที่ตนชื่นชอบ	2	4.76
8. เพื่อความโกรธก่อเท่	1	2.38

จากตารางที่ 19 พบว่า สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นอย่างทดลองสูบ รองมาเป็นความเครียดวิตกกังวล และน้อยสุดเป็นเพื่อความโกรธก่อเท่

ตารางที่ 20 จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวัน	จำนวน	ร้อยละ
<1 นwan	11	26.19
1 นwan	6	14.29
2-5 นwan	15	35.71
6-10 นwan	6	14.29
10 นwan	1	2.38
> 10 นwan	3	7.14

จากตารางที่ 20 พบว่า จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันส่วนใหญ่เป็น 2-5 นwan รองมาเป็น < 1 นwan/วัน

ตารางที่ 21 ความถี่ในการสูบบุหรี่ของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

ความถี่ในการสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกวัน	19	45.23
วันเว้นวัน	1	2.38
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	8	19.04
สัปดาห์ละครั้ง	1	2.38
น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง	5	11.90
อื่นๆ	8	19.04

จากตารางที่ 21 พบว่า ความถี่ในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่สูบทุกวันรองมาสูบสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และน้อยสุดเป็นสูบสัปดาห์ละครั้ง

ตารางที่ 22 ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือนของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100 บาท	15	35.71
101-200 บาท	7	16.67
201-300 บาท	6	14.29
301-400 บาท	2	4.76
401-500 บาท	3	7.14
501-600 บาท	1	2.38
601-700 บาท	1	2.38
701-800 บาท	1	2.38
801-900 บาท	5	11.90
901-1000 บาท	0	0.00
> 1000 บาท	1	2.38

จากตารางที่ 22 พบว่า ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่น้อยกว่า 100 บาทต่อเดือน รองมาคือ ค่าใช้จ่าย 101-200 บาทต่อเดือน และน้อยสุดคือ ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ 900-1000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 23 ยี่ห้อบุหรี่ที่สูบของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ยี่ห้อบุหรี่ที่สูบ	จำนวน	ร้อยละ
1. ยี่ห้อบุหรี่ที่สูบ		
1.1 LM	14	33.33
1.2 Malboro	6	14.29
1.3 กรองพิพิช	2	4.76
1.4 อินๆ	3	7.14
2. ไม่มียี่ห้อที่นิยมสูบ	16	38.10
3. สูบบุหรี่มวนเอง/ใช้ยาเส้น	1	2.38

จากตารางที่ 23 พบร้า ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ไม่มียี่ห้อ รองลงมา尼ยมสูบบุหรี่ยี่ห้อ LM และน้อยสุดสูบบุหรี่ มวนเอง/ใช้ยาเส้น

ตารางที่ 24 แหล่งของบุหรี่ที่ได้มาของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

แหล่งของบุหรี่ที่ได้มา	จำนวน	ร้อยละ
1. ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ	26	61.90
2. ได้รับจากเพื่อน	6	14.28
3. ซื้อจากชูปเปอร์มาร์เก็ต	5	11.90
4. ซื้อจากผู้ขายตามตลาด	3	7.14
5. ซื้อจากเครื่องขายบุหรี่อัตโนมัติ	1	2.38
6. ซื้อจากคอกฟีช้อป หรือร้านอาหาร	0	0.00
7. ได้รับจากการครอบครัว	0	0.00

จากตารางที่ 24 พบร้า แหล่งของบุหรี่ที่ได้มาส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ รองมาคือได้รับจากเพื่อน และน้อยสุดคือซื้อจากคอกฟีช้อป/ร้านอาหาร/ได้รับจากการครอบครัว

ตารางที่ 25 โอกาสในการสูบบุหรี่ของนิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่

โอกาสในการสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
เมื่อไปเที่ยวกลางคืน/ดื่มสุรา	28	35.90
เมื่อต้องการผ่อนคลายความเครียด	25	32.05
เมื่อสังสรรค์กับเพื่อน	15	19.23
สูบเป็นประจำเมื่อมีเวลาว่าง	9	11.54
อื่นๆ	1	1.28

จากการที่ 25 พบว่า โอกาสในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือ เมื่อไปเที่ยวกลางคืน/คิ่มสุรา รองมาคือ เมื่อต้องการผ่อนคลายความเครียด

ตารางที่ 26 สถานที่ที่นิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่มักจะสูบบุหรี่

สถานที่ที่มักจะสูบบุหรี่	จำนวน	ร้อยละ
1.เชค/พับ	24	35.29
2.ที่พักอาศัย	20	29.41
3.ทุกที่ที่มีโอกาส	14	20.59
4.ร้านอาหาร	7	10.29
5.อื่นๆ	3	4.41

จากการที่ 26 พบว่า สถานที่ที่นิสิตที่เข้าร่วมวิจัยที่สูบบุหรี่มักจะสูบบุหรี่ ก็อ สถานบันเทิง ได้แก่ เชคพับ รองมาคือที่พักอาศัย และทุกที่ที่มีโอกาส ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อมูลแสดงความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่

ข้อมูลแสดงความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่ในผู้ที่สูบบุหรี่ ได้แก่ ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจได้หรือไม่ และการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างหรือไม่ ผลดังตารางที่ 27-28

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจได้หรือไม่

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ได้	35	83.33
ไม่ได้	7	16.67
รวม	42	100.00

จากการที่ 27 พบว่า ส่วนใหญ่คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ แต่ยังมีประมาณ 1 ใน 5 ที่คิดว่าการสูบบุหรี่ไม่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างหรือไม่

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ
ส่งผล	32	76.19
ไม่ส่งผล	10	23.81

จากการที่ 28 พบว่า ส่วนใหญ่คิดว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างแต่ยังมีประมาณ 1 ใน 5 ที่คิดว่าการสูบบุหรี่ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อคนรอบข้าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จ. ชลบุรี จำนวน 453 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี่ ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยใช้โปรแกรมสถิติสำหรับ SPSS for Windows

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 69.30) รองมาเป็นเพศชาย(ร้อยละ 30.70)

1.2 อายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 21 ปี(ร้อยละ 51.90) รองมาอายุ 20 ปี(ร้อยละ 33.3) และน้อยสุดอายุ 24 และ 25 ปี(ร้อยละ 0.20) และอายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.84 ปี

1.3 ภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออก(ร้อยละ 39.50) รองมาเป็นภาคกลาง(ร้อยละ 29.40) และน้อยสุดเป็นภาคตะวันตก(ร้อยละ 2.40)

1.4 ภูมิลำเนาก่อนเข้ามามหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นภาคตะวันออก(ร้อยละ 41.90) รองมาเป็นภาคกลาง(ร้อยละ 30.02) และน้อยสุดเป็นภาคเหนือ(ร้อยละ 3.30)

1.5 ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา(ร้อยละ 69.30) รองมาอยู่กับมารดา(ร้อยละ 9.90)

1.6 พื้นฐานครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ร่วมกัน(ร้อยละ 79.70) รองมาบิดามารดาแยกกันอยู่(ร้อยละ 15.00)

1.7 ผู้อุปการะเดียวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาอุปการะ(ร้อยละ 80.40) รองมาบิดามารดาอุปการะ(ร้อยละ 9.30)

1.8 รายรับต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายรับส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาท (ร้อยละ 43.05) รองมาอยู่ระหว่าง 5,000-8,000 บาท (ร้อยละ 33.80) และน้อยสุดคือ < 2,000 บาท (ร้อยละ 3.50)

1.9 รายจ่ายต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า รายจ่ายส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2,000-5,000 บาท (ร้อยละ 51.20) รองมาอยู่ระหว่าง 5,000-8,000 บาท (ร้อยละ 31.30) และน้อยสุดคือ < 2,000 บาท (ร้อยละ 2.90)

1.10 การสูบบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่าง พบร่วมกับส่วนใหญ่ไม่สูบบุหรี่(ร้อยละ 90.70) รองมาเป็นสูบบุหรี่(ร้อยละ 9.30)

2. ข้อมูลความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่

2.1 เพศ พบร่วมกับความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 40.48, p=.00$) โดยเพศชายสูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง

2.2 อายุ พบร่วมกับความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 3.22, p=.67$)

2.3 ภูมิลำเนาเดิม พบร่วมกับความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 3.22, p=.67$)

2.4 ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัว พบร่วมกับครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 14.43, p=.03$) โดยผู้ที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่อยู่ร่วมกับบิดาและมารดา

2.5 พื้นฐานทางครอบครัว พบร่วมกับครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 2.04, p=.73$)

2.6 ผู้อุปการะเดี่ยงดู พบร่วมกับผู้อุปการะเดี่ยงดูไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 0.54, p=.97$)

2.7 รายรับ พบร่วมกับรายรับไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 9.94, p=.08$)

2.8 รายจ่าย พบร่วมกับรายจ่ายมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 18.77, p=.00$) โดยกลุ่มที่สูบบุหรี่มีรายจ่ายมากกว่ากลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่

2.9 ความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ พบร่วมกับความรู้มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($X^2 = 7.02, p=.01$) โดยกลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่มีความรู้มากกว่ากลุ่มที่สูบบุหรี่

3. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตที่สูบบุหรี่

3.1 สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ พบร่วมกับสาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นอยากรอดลังสูบ (ร้อยละ 45.24) รองมาเป็นมีความเครียดวิตกกังวล(ร้อยละ 33.33) และน้อยสุดเป็นเพื่อความโก้เก๋ เท่(ร้อยละ 2.38)

3.2 จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวัน พบร่วมกับจำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันส่วนใหญ่เป็น 2-5 บุหรี่ (ร้อยละ 45.24) รองมาเป็น < 1 บุหรี่(ร้อยละ 26.19) และน้อยสุดเป็น 10 บุหรี่(ร้อยละ 2.38)

3.3 ความถี่ในการสูบบุหรี่ พบร่วมกับส่วนใหญ่สูบทุกวัน(ร้อยละ 45.23) รองมาสูบสักค้าห์ลละ

2-3 ครั้ง(ร้อยละ 19.04) และน้อยสุดสูบสักป้าหลังครั้ง

3.4 ยี่ห้อบุหรี่ที่สูบ พบร้า ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ไม่มีห่อ(ร้อยละ 38.1) รองลงมาเป็นบุหรี่เยี่ยห์ห้อ LM(ร้อยละ 33.3) และน้อยสุดบุหรี่มวนเอง/ใช้ยาเส้น(ร้อยละ 2.38)

3.5 แหล่งของบุหรี่ที่ได้มา พบร้า แหล่งของบุหรี่ที่ได้มาส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ (ร้อยละ 61.90) รองมาคือได้รับจากเพื่อน(ร้อยละ 14.28) และน้อยสุดคือซื้อจากคอฟฟี่ช็อป/ร้านอาหาร/ได้รับจากครอบครัว(ร้อยละ 0.00)

3.6 ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือน พบร้า ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่น้อยกว่า 100 บาทต่อเดือน(ร้อยละ 35.71) รองมาคือ ค่าใช้จ่าย 101-200 บาทต่อเดือน(ร้อยละ 16.67) และน้อยสุดคือ ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ 900-1000 บาทต่อเดือน(ร้อยละ 0.00)

3.7 โอกาสในการสูบบุหรี่ พบร้า โอกาสในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือ เมื่อไปเที่ยวกลางคืน/ดื่มสุรา(ร้อยละ 35.90) รองมาคือ เมื่อต้องการผ่อนคลายความเครียด(ร้อยละ 32.05)

3.8 สถานที่ที่ท่านมักจะสูบบุหรี่ พบร้า สถานที่ที่ท่านมักจะสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือ สถานบันเทิง เชคหรือพัง(ร้อยละ 35.29) รองมาคือ สูบบุหรี่ที่พักอาศัย(ร้อยละ 29.41) และน้อยสุดคืออื่นๆ(ร้อยละ 4.41)

4. ข้อมูลแสดงความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่

4.1 ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจได้หรือไม่ พบร้า ส่วนใหญ่คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ(ร้อยละ 83.33)

4.2 ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างหรือไม่ พบร้า ส่วนใหญ่คิดว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้าง(ร้อยละ 76.19)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยสรุปได้ว่า อัตราการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เท่ากับร้อยละ 9.27 ซึ่งพบว่าค่าที่ได้น้อยกว่าค่าจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้เริ่มสำรวจในปีแรก 2519 มีอัตราร้อยละ 30.1 จนนั้นสำรวจอีก หลายครั้งพบว่าแนวโน้มจะลดลงเรื่อยๆเหลือร้อยละ 1.5 ปี 2549⁽²⁾

เมื่อนำข้อมูลมาศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆระหว่างผู้ที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ พบร้าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ การอยู่ร่วมกับครอบครัว รายจ่ายและความรู้ โดยเพศชายสูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาร่วมทั้งจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปัจจัยการอยู่ร่วมกับครอบครัวในงานวิจัยนี้พบว่ามีนิสิตที่อยู่ร่วมกับครอบครัวมีอัตราการสูบบุหรี่มาก ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยอื่นที่ผ่านมาของ เมรีรัตน์ มั่นวงศ์ ภาสกร รัตนเดชสกุล และสุขุมมาลย์ ประสมศักดิ์ มักพบผู้ที่สูบบุหรี่ไม่ได้อยู่กับครอบครัวแต่มักจะอยู่หอกับเพื่อนหรือไม่ได้อยู่กับครอบครัว⁽¹⁰⁾ ก็เป็นไปได้ว่าใน

งานวิจัยนี้นิสิตส่วนใหญ่ยังร่วมกับบิดามารดาหรือบุคคลภายในครอบครัวอาจมีผู้สูบบุหรี่อยู่ด้วย จึงทำให้อัตราส่วนของการสูบบุหรี่สูงกว่านิสิตกลุ่มนี้ ปัจจัยด้านรายจ่าย พบว่านิสิตที่มีรายจ่ายสูงสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ พบว่านิสิตที่สูบบุหรี่มีความรู้น้อยกวานิสิตที่ไม่สูบบุหรี่ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนาเดิม การอยู่ร่วมกับบิดามารดา ผู้อุปการะเลี้ยงดูและรายได้

ส่วนพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นอย่างทดลองสูบ ร่องมาเป็นมีความเครียดวิตกกังวล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมริตตัน มั่นวงศ์ เรื่อง พฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของ บุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ สถานภาพในการปฏิบัติงาน ระดับการศึกษา การพักอาศัยอยู่กับบุตร กรณีเพื่อนชักชวน การระบายน้ำมีความเครียด⁽¹⁰⁾ จำนวนบุหรี่ที่สูบเฉลี่ยต่อวันส่วนใหญ่เป็น 2-5 นิวตัน ซึ่งคล้ายกับงานวิจัยของจากงานวิจัยของ ภาสกร รัตนเดชาสกุล, อดิสร วัฒนวงศ์สิงห์, จันทร์จาเริก รัตนเดชาสกุล, ปิยะลักษณ์ ภักดีสมัย เรื่องพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งงานวิจัยนี้ศึกษา พบว่า โดยประมาณการสูบทองผู้สูบบุหรี่ใน 1 วัน ส่วนใหญ่ประมาณ 1 – 10 นิวตัน⁽¹¹⁾ ความถี่ในการสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่สูบทุกวัน ร่องมาสูบสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ยิ่ห้อบุหรี่ที่สูบ ส่วนใหญ่สูบบุหรี่ไม่มีห้อ รองลงมานิยมสูบบุหรี่ ยี่ห้อ LM และน้อยสุดสูบบุหรี่มวนเอง/ใช้ยาเส้น แหล่งของบุหรี่ที่ได้มาส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ ร่องมา คือได้รับจากเพื่อน และน้อยสุดคือซื้อจากคอฟฟี่ชอป/ร้านอาหาร/ครอบครัว ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ ส่วนใหญ่น้อยกว่า 100 บาทต่อเดือนน้อยสุดคือ 900-1000 บาทต่อเดือน โอกาสในการสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือ เมื่อไปเที่ยว กลางคืน/คืนสุรา ร่องมาคือ เมื่อต้องการผ่อนคลายความเครียด สถานที่ที่ท่านมักจะสูบบุหรี่ส่วนใหญ่คือสถานบันเทิง(เช็คหรือผับ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยซึ่งสอดคล้องกับ Ronald A. Dovell⁽¹²⁾

เมื่อสอบถามความคิดเห็นผลของการสูบบุหรี่ พบว่า ส่วนใหญ่คิดว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจร้อยละ 83.33 และมี ความคิดเห็นว่าการสูบบุหรี่มีผลเสียต่อคนรอบข้างร้อยละ 76.19 แสดงให้เห็นว่าบุหรี่มีนิสิตบางส่วนที่คิดว่าการสูบบุหรี่ไม่มีผลเสียต่อระบบหายใจและคนรอบข้าง จากการทบทวนเอกสาร พบว่าร้อยละ 90 ของมะเร็งปอดมีสาเหตุมาจากการสูบบุหรี่และ ในผู้ที่ไม่สูบบุหรี่เป็นมะเร็งปอด ร้อยละ 30 ที่เป็นผลมาจากการได้รับควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบ⁽⁵⁾

โดยสรุป จากงานวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศ การอยู่ร่วมกับครอบครัว รายจ่าย และความรู้เรื่องบุหรี่

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยนี้พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ คือ เพศ การอยู่ร่วมกับครอบครัว รายจ่าย และความรู้เรื่องบุหรี่ จึงเห็นควรนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องของโภชนาการที่เป็นผลจากการสูบบุหรี่ โดยเน้นนิสิตเพศชาย
2. จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปลูกฝังค่านิยมที่ดี สร้างทัศนคติที่ดี รวมถึงการรู้จักใช้จ่ายในสิ่งที่มีประโยชน์
3. จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น การจัดตั้งชมรมกีฬา ชมรมคนตีชนมาราธอน เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้นอกจากทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงและสุขภาพจิตดีแล้วยังมีส่วนช่วยให้หลีกเลี่ยงจากการสูบบุหรี่ได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในเชิงลึกถึงพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และความสัมพันธ์ในครอบครัว เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าอัตราผู้ที่สูบบุหรี่โดยที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาค่อนข้างสูง และให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคหรืออันตรายที่เกิดจากการสูบบุหรี่ให้มากขึ้นและสมำเสมอ

บรรณานุกรม

1. ศ.เกียรติคุณ นพ.ประกิต วาทีสาชกกิจ, ผศ.กรอง吉ต วาทีสาชกกิจ.สารานุกรมไทยสำหรับเด็กและเยาวชน โดยพระราชนรรศ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 2547;28: 161-162
2. สำนักงานสถิติแห่งชาติ [อินเตอร์เน็ต].2553 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL: http://service.nso.go.th/nso/g_knowledge/files/smoke50.pdf
3. ข่าวออนไลน์ มติคณะรัฐมนตรี[อินเตอร์เน็ต].2553 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL: <http://www.ryt9.com/s/cabt/381974/>
4. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข[อินเตอร์เน็ต].2553 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL:http://www.dmh.go.th/sty_libnews/news/view.asp?id=1933
5. สำนักความคุ้มครองบริโภคยาสูบ [อินเตอร์เน็ต].2553 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL: http://www.thaiantitobacco.com/th/index.php?option=com_content&task=view&id=162&Itemid=41)
6. ศรัญญา เมษยจกุล, มนษา เก่งการพานิช และลักษณา เติมศิริกุลชัย.สถานการณ์การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ.2534-2550. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์; 2550
7. สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล, บรรณาธิการ.ตำราวิชาการสุขภาพการควบคุมการบริโภคยาสูบ. กรุงเทพมหานคร : เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลดบุหรี่; 2550
8. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. สถานการณ์สูบบุหรี่ของประเทศไทย [อินเตอร์เน็ต]. 2550 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL: <http://portal.nso.go.th/otherWS-world-context-root/index.jsp>
9. ชูชัย สุกววงศ์, สุภกร บัวสาย และนวลอนันต์ ตันติเกตุ. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนไทย. นนทบุรี: ทุนสนับสนุนการวิจัย จากสถาบันควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข,[อินเตอร์เน็ต].2550 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก : URL:www.thaipopulation.org/Stable/index.php?option=com...
10. เมรีรัตน์ มั่นวงศ์. พฤติกรรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของบุคลากรและนักศึกษา มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. วารสารวิชาการ ม.อุบลราชธานี [อินเตอร์เน็ต].;2551,10(1) [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]: เข้าถึงได้จาก :
- URL:www.cmp.ubu.ac.th/th/person_detail.php?person_id=00015
11. ภาสกร รัตนเดชสกุล, อดิสร วัฒนวงศ์สิงห์, จันทร์จาเริก รัตนเดชสกุล, ปิยะลักษณ์ ภักดีสมัย. พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารยาสูบ 2551; 2(2): 2-13.

12. สูบบุหรี่ ประสมศักดิ์. ปัจจัยและผลที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่และพฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร, [อินเตอร์เน็ต].2550 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]:[เข้าถึงได้จาก : URL:www.thaipopulation.org/Stable/index.php?option=com
13. Ronald A. Dovell.Smoking Behavior [Internet] 2008. [Cited 2010 Jun 20].Available from: <http://www.enotes.com/public-health-encyclopedia/smoking-behavior>
14. Mike males .Californian Journal of Health Promotion 2006, Volume 5, Issue 1, 9-11.Available from: www.csuchico.edu/cjhp/5/1/009-013-males.pdf
15. Hammond D. Smoking behaviour among young adults: beyond youth prevention.Jun 2005;14(3): 181–185[Internet] 2008. [Cited 2010 Jun 20] Available from: www.ncbi.nlm.nih.gov
16. Liz Twigg, Graham Moon, Sarah Walker.The smoking epidemic in England. Health Development Agency 2004[Internet] 2008. [Cited 2010 Jun 20].Available from: www.hda.nhs.uk
17. Sun Seog Kim, Haein Son, and Kyoung A. Nam. Personal Factors Influencing Korean American Men's Smoking Behavior: Addiction, Health, and Age. Archives of Psychiatric Nursing, Vol. 19, No. 1 (February), 2005: pp 35–41 [Internet] 2008. [Cited 2010 Jun 20].Available from: www.hawaii.edu/.../Personal_Factor_influencing_Korean_American_Men_s_Smokinink_Behavior.pdf
18. บุปผา ศิริรัศมี, อรี จำปาภาย, ทวีมา ศิริรัศมีและคณะ. ผลกระทบจากนโยบายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย. การสำรวจกลุ่มผู้สูบบุหรี่ระดับประเทศ รอบที่ 3 (พ.ศ. 2551) [อินเตอร์เน็ต].2553 [เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2553]:[เข้าถึงได้จาก: URL: www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Contents/.../374-Tobacco-Adult-W3-Report.pdf

ກາຄົນວິດ

ภาคผนวก ก
ใบยินยอมให้ทำการสัมภาษณ์ / เก็บข้อมูล

ใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Consent Form)

โครงการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
วันที่เดือน..... พ.ศ.

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียดและมีความ
เข้าใจดีแล้ว

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจ ไม่ปิดบังซ่อนเร้น
จนข้าพเจ้าไม่พอใจ

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ และเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้โดย
สมัครใจ และการบอกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนั้น ไม่มีผลต่อการรักษาโรคที่ข้าพเจ้า
จะพึงได้รับต่อไป

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ จะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นสรุป
ผลการวิจัย การเปิดเผยข้อมูลของตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็นด้วย
เหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว และมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามใน
ใบยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม.....ผู้ยินยอม
(.....)

ลงนาม.....พยาน
(.....)

ลงนาม.....ผู้ทำวิจัย
(.....)

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย ที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ผลต่อ พฤติกรรมการสูบบุหรี่รวมทั้งอาจมีผลเพื่อ ทราบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพาและนำปัจจัยที่ศึกษาได้ไปปรับปรุงคัดพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ในอนาคต ได้ ในฐานะที่ท่านเป็นนิสิตคนหนึ่งของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จึงมีโอกาสศึกษาอย่างยิ่งที่จะช่วยเหลือมหาวิทยาลัยในเรื่องนี้ ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงไคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้ช่วยตอบแบบสอบถามนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบถูกข้อตามความเห็นของท่านเพื่อที่จะได้นำผลไปใช้ประโยชน์ดังกล่าว ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ท่านตอบให้ทั้งหมด จะถือเป็นความลับ และจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะรวมๆ เท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้มี ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิลำเนา ประวัติพื้นฐานทางครอบครัว รวมทั้งรายรับและรายจ่ายของของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะการตอบเป็นแบบ เลือกตอบ (Checklists) และ/หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด มี ๑๖ ข้อ

ส่วนที่ ๒ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องบุหรี่และปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่ นอกจากนี้ยังรวมไปถึง ถ้าเรื่องความรู้ที่นำไปประยุกต์และการประเมินเกี่ยวกับเรื่องบุหรี่และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ มี ๑๒ ข้อ

ส่วนที่ ๓ พฤติกรรมการสูบบุหรี่ เพื่อพิจารณาระดับการสูบบุหรี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มี ๑๐ ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดียิ่มมา ณ โอกาสสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เพื่อ
คณะผู้จัดทำจะได้นำไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของมหาวิทยาลัยนรภพ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัย

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี่

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่

โดยให้ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ให้ตอบ ส่วนที่ 1-2 และ ผู้ที่สูบบุหรี่ ให้ตอบ ส่วนที่ 1-3

.....
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้วิจัย

1. เพศ	() ชาย	() หญิง
2. อายุ	ปี	
3. ภูมิลำเนาเดิม (ระบุจังหวัด)		
ภาคตะวันกลาง.....	ภาคเหนือ.....	
ภาคใต้.....	ภาคตะวันตก.....	
ภาคตะวันออก.....	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	
อื่นๆ.....		
4. ภูมิลำเนา (ก่อนเข้ามามหาวิทยาลัย ระบุจังหวัด)		
ภาคตะวันกลาง.....	ภาคเหนือ.....	
ภาคใต้.....	ภาคตะวันตก.....	
ภาคตะวันออก.....	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	
อื่นๆ.....		

5. ประวัติการอยู่ร่วมกับครอบครัว

() อยู่ร่วมกับบิดามารดา	() อยู่ร่วมกับมารดา
() อยู่ร่วมกับบิดา	() อยู่ร่วมกับผู้ปกครอง
() อยู่หอพักร่วมกับเพื่อน	() อยู่หอพักโดยลำพัง
() อื่นๆ.....	

11. የንግድ በኋላ እንደሆነ ነው ስለሚከተሉት ደንብ ሲሆን

() የሚከተሉት ደንብ ይዘጋል፡፡ የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ

() የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ

- () ዓይነት 10,000 ሂን/መ/ቁጥር
 () 5,001-8,000 ሂን/መ/ቁጥር
 () 2,000 - 5,000 ሂን/መ/ቁጥር

9. የገዢ በኋላ እንደሆነ ነው ስለሚከተሉት ደንብ ሲሆን

- () ዓይነት 10,000 ሂን/መ/ቁጥር
 () 5,001-8,000 ሂን/መ/ቁጥር
 () 2,000 - 5,000 ሂን/መ/ቁጥር

8. የገዢ በኋላ እንደሆነ ነው ስለሚከተሉት ደንብ ሲሆን

-()
()
()
()

7. የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ ሲሆን

- () የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ
 () የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ
 () የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ
 () የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ

6. የቅርቡ የሚከተሉት ደንብ ሲሆን

ส่วนที่ 2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบุหรี่

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจเรื่องบุหรี่	ใช่	ไม่แนใจ	ไม่ใช่
1	บุหรี่ มีลักษณะเป็นทรงกระบอกม้วนห่อด้วยกระดาษ มีใบยาสูบบดหรือซอยบรรจุภายในห่อกระดาษ ปลายด้านหนึ่งเป็นปลายเปิดสำหรับจุดไฟ และอีกด้านหนึ่งจะมีตัวกรอง ไว้สำหรับใช้ปักสุดคัวน			
2	การสูบบุหรี่เพิ่มโอกาสในการเป็นโรคมะเร็งปอด โดยประมาณ 80-90% ของผู้ป่วยมะเร็งปอดมีสาเหตุมาจากการสูบบุหรี่			
3	ในบุหรี่มีสารพิษ ซึ่งเป็นสารที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม และสารก่อมะเร็ง			
4	ในบุหรี่มีนิโคติน ซึ่งเป็นสารที่ก่อให้เกิดโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งนำสู่โรคหลอดเลือดในสมองแตก ซึ่งเป็นสาเหตุการเสียชีวิตได้			
5	โรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง และถุงลมโป่งพอง เป็นโรคที่พบบ่อยมากในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และสาเหตุสำคัญที่สุดของการเกิดโรคนี้ก็คือ การสูบบุหรี่			
6	กวันยาสูบมีส่วนผสมของสารต่าง ๆ หลายชนิด เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ สารมากกว่า 10 ชนิดทำให้เกิดมะเร็ง เช่น ทาร์ พินอล คริซอล และเบนโซไซไฟริน เป็นต้น อีก 10 กว่าชนิดเมื่อสูดเข้าไปจะเป็นพิษ และระคายเคืองต่อหลอดลม และถุงลม ทำให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบเรื้อรัง และถุงลมโป่งพอง			
7	การสูบบุหรี่ทำให้ประสิทธิภาพของนักกีฬาลดลงเนื่องจากการทำงานของปอดสูงผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ไม่ได้ ผู้ที่สูบบุหรี่จะหายใจมากกว่าผู้ที่ไม่สูบ 3 ครั้ง			

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจเรื่องบุหรี่	ใช่	ไม่แนใจ	ไม่ใช่
8	การสูบบุหรี่สามารถทำให้โรคมะเร็งในช่องปากและโรคเหงือก โดยวันบุหรี่จะทำลายเนื้อเยื่อที่มีระหว่างเหงือกและฟันทำให้เหงือกร่น ทำให้ดิ่นน้ำร้อนหรือน้ำเย็นจะเสียหาย เกิดฟันผุ ทำให้แพลงไยชา มีกลิ่นปาก มีคราบบุหรี่ติดที่เหงือก และฟัน			
9	ผู้ที่สูบบุหรี่วันละซองโดยเฉลี่ยที่เริ่มสูบตั้งแต่อายุ 18 ปีจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค เป็นมัน ครรภ์ nok คลูกและการแท้งและบั้งเพิ่มอัตราการตายในทารก			
10	หลังจากเลิกสูบบุหรี่ภายใน 2-3 เดือนปอดของคุณจะกลับทำงานได้ดีขึ้น คุณจะทำอะไรได้มาก โดยไม่เหนื่อยเมื่อนอนก่อน			
11	บุหรี่จะทำลายสุขภาพของสมาชิกในครอบครัว เพื่อร่วมงานทำให้เกิดโรคในเด็ก เช่น หอบหืด หูอักเสบ			
12	คนที่ไม่สูบบุหรี่จะมีสุขภาพดีกว่าคนที่สูบบุหรี่			

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการสูบบุหรี่

1. สาเหตุที่เริ่มสูบบุหรี่

- () อยากทดลองสูบ
- () เพื่อเข้าสังคม
- () ตามอย่างเพื่อน/เพื่อนชวนสูบ
- () มีความเครียด วิตกกังวล
- () เพื่อความโกรธเกี้ยว
- () เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่
- () ตามอย่างสมาชิกในครัวเรือน
- () ตามอย่างค่าคราบรื่นบุคลที่ตนชื่นชอบ

2. ปกติโดยเฉลี่ยท่านสูบบุหรี่วันละกี่มวน

() น้อยกว่าหนึ่งมวน	() 1 มวน
() 2-5 มวน	() 6-10 มวน
() 10 มวน	() มากกว่า 10 มวน

3. ท่านสูบบุหรี่บ่อยแค่ไหน

() ทุกวัน
() วันเว้นวัน
() สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง
() สัปดาห์ละครั้ง
() น้อยกว่าสัปดาห์ละครั้ง
() อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านสูบบุหรี่ที่ห้องใด

() ตอบเพียงที่ห้องเดียวที่ท่านสูบ โปรดระบุ.....
() ไม่มีบุหรี่ที่ห้องที่นิยมสูบเป็นประจำ
() สูบบุหรี่มวนเอง/ใช้ยาเส้น

5. บุหรี่ที่ท่านสูบได้มาอย่างไร

() ซื้อจากผู้เร่ขายตามถนน	() ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ
() ซื้อจากชูปเบอร์มาร์เก็ต	() ซื้อจากคอกฟี้ช้อป หรือร้านอาหาร
() ซื้อจากเครื่องขายบุหรี่อัตโนมัติ	() ได้รับจากเพื่อน
() จากครอบครัว	() อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ค่าใช้จ่ายในการสูบบุหรี่ต่อเดือน

() น้อยกว่า 100 บาท	() 101 – 200 บาท
() 201 – 300 บาท	() 301 – 400 บาท
() 401 – 500 บาท	() 501 – 600 บาท
() 601 – 700 บาท	() 701 – 800 บาท
() 801 – 900 บาท	() 901 – 1,000 บาท
() มากกว่า 1,000 บาทขึ้นไป	

7. โอกาสในการสูบบุหรี่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

8. สถานที่ที่ท่านมักจะสูบบุหรี่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เชค/ผับ
 - () ร้านอาหาร
 - () ที่พักอาศัย
 - () ทุกที่ถ้ามีโอกาส
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

9. ท่านคิดว่าการสูบบุหรี่ของท่านทำให้เกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ (เช่น โรคมะเร็งปอด ถุงลมโป่งพอง ความดันโลหิตสูง) ได้หรือไม่

- () ได้
() ไม่ได้

10. ท่านคิดว่าการสูญเสียของท่านมีผลเสีย (เช่น สร้างความรำคาญ ก่อให้ระบบทางเดินหายใจ มะเร็งฯ) ต่อคนรอบข้างหรือไม่

- () ไม่ส่งผล
() ส่งผล

ภาคผนวก ค

ใบรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ใบรับรองผลการพิจารณาจัดยศกรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจัดยศกรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยบูรพาได้พิจารณาโควงร่างการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

หัวหน้าโควงการวิจัย พศ.พญ.ลักษณพาร กรุ่งไกรเพชร

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจัดยศกรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพาได้พิจารณาแล้วให้ความเห็นชอบ
โควงร่างการวิจัยนี้เป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คือ

๑. ผู้วิจัยเคร่งศิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ของตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมโควงการวิจัย
๒. ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเหมาะสม และได้รับความยินยอมจากตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมโควงการวิจัย ก่อนเข้าร่วมโควงการวิจัย
๓. ผู้วิจัยปักป้องศิทธิประโยชน์ และรักษาความลับของตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมโควงการวิจัยในการวิจัย
๔. ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยอย่างเหมาะสม ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต

ให้การรับรอง ณ วันที่ ๑๑ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๕๘

A handwritten signature in black ink, appearing to be the signature of the Dean.

(รองศาสตราจารย์เสรี ชัตเชื้อม)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจัดยศกรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยบูรพา